

INFOBROCHURE

Academiejaar 2025-2026

Master Historische Taal- en Letterkunde

www.htl.ugent.be
<https://www.facebook.com/groups/HTLUGent/>

Beste student,

De 'Master in de Historische Taal- en Letterkunde' is een opleiding waarin de student in functie van de eigen vooropleiding en voorkeuren een gepersonaliseerd, historisch georiënteerd traject kan uittekenen. In deze brochure vind je een kort overzicht van de opleiding en een beknopte beschrijving van de te kiezen opleidingsonderdelen. We sluiten af met nog wat praktische informatie.

Voor eventuele verdere vragen bij je curriculum of bij praktische problemen raden wij je aan om de trajectbegeleider, mevr. Stefanie De Sloovere of de secretaris van de examencommissie, prof. dr. Giovanbattista Galdi, aan te spreken.

Aan het begin van het academiejaar organiseert de opleiding een infosessie over de Master en de keuzes die je daarbinnen kunt maken. Enige tijd later volgt een infosessie over de Stage en de Masterproef. De data worden op de website gepubliceerd.

Samen met alle medewerkers binnen de opleiding wensen we je een aangename en vruchtbare studie aan onze universiteit.

Prof. dr. Youri Desplenter
voorzitter van de opleiding

Prof. dr. Giovanbattista Galdi
secretaris van de examencommissie

Dr. Martine De Reu
secretaris van de opleiding

Inhoud Master in de Historische Taal- en Letterkunde

De Master in de Historische Taal- en Letterkunde is één van de vier masters die volgen op de Bachelor 'Taal- en letterkunde: twee talen', maar richt zich ook expliciet op bachelors in de geschiedenis die een bijzondere interesse hebben voor historische teksten in de meest diverse vormen (manuscripten, gedrukte werken,...). De laatste groep dient wel eerst een voorbereidingsprogramma met focus op de gekozen taal of talen te volgen.

Centraal in de Master Historische Taal- en Letterkunde staat de studie van de taal en de literatuur in cultuurhistorisch perspectief. De opleiding kan putten uit de expertise in elf talen of taalgroepen op het vlak van de historische studie van talen en literaturen. De studenten worden in deze masteropleiding vertrouwd gemaakt met analysemethoden die hen in staat moeten stellen de historische bepaaldheid van teksten en andere taaluitingen te begrijpen en zinvol te maken. Door de steeds groeiende aandacht voor onderwerpen als nationaal en internationaal erfgoed, bibliotheek- en archiefwezen, de geschiedenis van het boek en de doorwerking van het verleden is deze masteropleiding actueler dan ooit.

Opbouw

De Master Historische Taal- en Letterkunde bestaat uit drie clusters:

- zeven vakken, samen 35 studiepunten
- een stage van 10 studiepunten
- een masterproef van 15 studiepunten

Het pakket van zeven vakken bevat twee algemene vakken: het verplichte vak Boekgeschiedenis en, naar keuze, een algemeen literatuur- of taalkundevak. Het eerste vak biedt een grondige initiatie tot de materiële kennis van handschriften en oude drukken. In het algemene literatuurvak wordt dieper ingegaan op de materiële tekstoverlevering en op de voor- en nadelen van een cultuurhistorische lectuur. In het algemene taalkundevak wordt ingegaan op taalvariatie en -verandering met focus op syntactische variaties en veranderingen.

Van de vijf keuzevakken worden minstens drie vakken voorbehouden voor taalstudie. Ook vier of vijf taalvakken kunnen worden opgenomen. Deze worden gekozen uit een lijst van 28 vakken. Alle talen kunnen worden gecombineerd, zolang aan de begincompetenties van het betreffende vak voldaan wordt.

Daarnaast kunnen maximaal twee vakken worden gekozen uit een lijst van twaalf meer historische vakken. Maximaal één vak kan zelfs buiten deze lijst gekozen worden, eventueel zelfs buiten de Universiteit Gent.

De Onderzoeksstage staat voor tien studiepunten. Dit betekent dat er 200 uren, of 25 dagen, effectief aan de stage besteed moet worden. De rest van de studietijd (100 uren) wordt ingevuld met voorbereidende activiteiten, overleg en de redactie van een stageverslag. Op de website van de Historische Taal- en Letterkunde (www.htl.ugent.be) staat een stagegids waarin uitgebreid ingegaan wordt op de organisatie van de stage. In de bijlagen werd een uitvoerige lijst aan mogelijke stageplaatsen opgenomen.

Een kwart van de studiepunten is gereserveerd voor de Masterproef: de grondige studie van taal- en/of literatuurhistorische aspecten van één of twee al in de bachelor bestudeerde talen, of van een vakgebied dat binnen de opleiding aan bod komt.

Studieprogramma

Studieduur: 60 studiepunten
Deeltijds studeren: mogelijk

Zie verder: <http://www.htl.ugent.be/opleiding>

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

Master of Arts in de historische taal- en letterkunde

Onderwijstaal: Nederlands

Programmaversie 13

1 Algemene opleidingsonderdelen

10 studiepunten

Op te nemen: 10 studiepunten te selecteren uit de onderstaande lijst, met 5 studiepunten met referentie a.

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A004501 Boekgeschiedenis [en] <i>Marianne Van Remoortel -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	a	1	A:1	150
2	A000271 Theorie en methodes van de literatuurgeschiedenis <i>Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde</i>	5		1	A:1	150
3	A006630 Language Variation and Change [en] <i>Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde</i>	5		1	A:2	150

2 Keuzeopleidingsonderdelen

25 studiepunten

Op te nemen: 20 tot 25 studiepunten te selecteren uit de onderstaande lijst, met minstens 15 studiepunten met referentie k.

Referentie:

k = cursussen die behoren tot de keuzeruimte 'historische taal- en letterkundecursussen'

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A006659 Duitse taalkunde: Taalgeschiedenis [de] <i>Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:1	150
2	A006657 Duitse taalkunde: Taalsysteem en taalverandering [de] <i>Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
3	A006660 Engelse taalkunde: Accenten van het Engels: Historische en hedendaagse perspectieven [en] <i>Ellen Simon -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
4	A006661 Engelstalige letterkunde: Transhistorische benaderingen [en] <i>Elly McCausland -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:1	150
5	A006662 Engelstalige letterkunde: Tekst en context [en] <i>Wibke Schniedermann -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:1	150
6	A006674 Franse letterkunde: Ideeën in context [fr] <i>Alexander Roose -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:2	150
7	A006670 Franse taalkunde: Diachrone morfosyntaxis en tekstanalyse [fr] <i>Peter Lauwers -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:1	150
8	A006675 Oudgriekse taalkunde: Diachronie [en] <i>Andrea Cuomo -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
9	A006676 Oudgriekse letterkunde: Onderzoeksthema's <i>Julie Van Pelt -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:1	150
10	A006744 Middeleeuws-Griekse taal- en letterkunde [en] <i>Floris Bernard -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:1	150
11	A006745 Niet-literaire Oudgriekse teksten [en, nl] <i>Klaas Bentein -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
12	A006679 Italiaanse taalkunde: Historische aspecten [it] <i>Kim Groothuis -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
13	A006677 Italiaanse letterkunde: Historische letterkunde [it] <i>Teodoro Katinis -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:2	150
14	A006680 Latijnse taalkunde: De taal van niet-literaire bronnen [en] <i>Giovanbattista Galdi -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:1	150

15	A006681	Latijnse taalkunde: Taalkundige benaderingen van diachronie <i>Giovanbattista Galdi -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
16	A006682	Latijnse letterkunde: Poëtica van de Oudheid <i>Marco Formisano -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:1	150
17	A006683	Latijnse letterkunde: Poëtica van de Middeleeuwen [en] <i>Wim Verbaal -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:2	150
18	A001838	Oudnederlands <i>Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:2	150
19	A006693	Nederlandse taalkunde: Historische sociolinguïstiek <i>Ulrike Vogl -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
20	A006689	Nederlandse letterkunde: Middeleeuwse teksten en cultuur <i>Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:1	150
21	A006690	Nederlandse letterkunde: Vroegmoderne dilemma's en hedendaags debat <i>Kornee van der Haven -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:2	150
22	A005430	Portugese taal- en letterkunde [pt, nl] <i>Renata Enghels -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
23	A005429	Lusofone taal, geschiedenis en cultuur [pt, nl] <i>Renata Enghels -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:1	150
24	A006701	Historisch-comparatieve Scandinavische taalkunde [sv] <i>Johanna Barddal -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
25	A001091	Gotisch	5	k	1		150
26	A006699	Spaanse taalkunde: Spaans in contact en contrast [es] <i>Renata Enghels -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:1	150
27	A006700	Spaanse taalkunde: Het Spaans van Latijns-Amerika [es] <i>Marlies Jansegers -- Vakgroep Taalkunde</i>	5	k	1	A:2	150
28	A006698	Spaanse letterkunde: Genres in de Gouden Eeuw [es] <i>Elizabeth Amann -- Vakgroep Letterkunde</i>	5	k	1	A:2	150
29	A000271	Theorie en methodes van de literatuurgeschiedenis <i>Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde</i>	5		1	A:1	150
30	A006630	Language Variation and Change [en] <i>Anne Breitbarth -- Vakgroep Taalkunde</i>	5		1	A:2	150
31	A006749	Vergelijkende taalwetenschap: Indo-Europese talen [fr, nl] <i>Leonid Kulikov -- Vakgroep Taalkunde</i>	5		1	A:1	150
32	A002713	Historische antropologie van de Middeleeuwen en de Vroegmoderne Tijd <i>Jeroen Deploige -- Vakgroep Geschiedenis</i>	5		1	A:2	150
33	A002079	Theorieën van de cultuurgeschiedenis <i>Alexander Roose -- Vakgroep Letterkunde</i>	5		1	A:2	150
34	A001819	Theoretische geschiedenis <i>Berber Bevernage -- Vakgroep Geschiedenis</i>	5		1	A:1	150
35	A002226	Wetenschapsgeschiedenis <i>Pieter Beck -- Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschap</i>	5		1	A:2	150
36	A002019	Grondige studie van teksten uit de antieke en middeleeuwse wijsbegeerte <i>Danny Praet -- Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschap</i>	5		1	A:1	150
37	A005252	Schrift en schrijfcultuur tijdens de Middeleeuwen [en] <i>Els De Paermentier -- Vakgroep Geschiedenis</i>	5		1	A:1	150
38	A005056	Literaire vertaaltheorie [en] <i>Vrije Universiteit Brussel, Arvi Sepp</i>	5		1	A:1	150
39	A005387	Onderzoeksproject [en, nl] <i>Klaas Willems -- Vakgroep Taalkunde</i>	5		1	A:J	150
40	A004062	Onderzoeksproject [en, nl] <i>Lieve Van Hoof -- Vakgroep Geschiedenis</i>	5		1	A:J	150

2.1 Vrije keuze

5 studiepunten

Op te nemen: hoogstens 5 studiepunten te selecteren uit het aanbod van de faculteit, van UGent (waaronder de universiteitsbrede keuzevakken) of van een andere universiteit van de Vlaamse Gemeenschap. Na goedkeuring door de faculteit.
[Lijst van universiteitsbrede keuzevakken](#)

3 Stage 10 studiepunten

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A005431 Onderzoeksstage <i>Youri Desplenter -- Vakgroep Letterkunde</i>	10		1	A:J	300

4 Masterproef 15 studiepunten

Nr	Cursus	SP	Ref	MT1	Sessie	Studie
1	A004504 Masterproef <i>Giovanbattista Galdi -- Vakgroep Taalkunde</i>	15		1	A:J	450

Onderwijstalen

Wanneer een cursus niet (enkel) gedoceerd wordt in de onderwijstaal van het programma, worden de werkelijk gebruikte talen aangegeven tussen haakjes na de cursusnaam, met de volgende betekenis:

bg: Bulgaars	de: Duits	es: Spaans	ja: Japans	pl: Pools	sh: Kroatisch/Servisch	zh: Chinees
cs: Tsjechisch	el: Grieks	fr: Frans	nl: Nederlands	pt: Portugees	sl: Sloveens	
da: Deens	en: Engels	it: Italiaans	no: Noors	ru: Russisch	sv: Zweeds	

Semesterinformatie

Semesters worden aangegeven door hun nummer (1 of 2); semester 3 stelt de zomerperiode voor.

Wanneer een semesternummer wordt voorafgegaan wordt door een letter, geeft dit aan dat de cursus aangeboden wordt in meerdere sessies. De letter stelt dan de betrokken sessie voor.

Wanneer een semesternummer tussen haakjes wordt getoond betekent dit dat de cursus dit academiejaar niet aangeboden wordt in de betrokken aanbodsessie. De aanbodfrequentie en het eerstvolgende aanbod worden aangegeven door de onderstaande codes:

a: tweejaarlijks	c: jaarlijks, vanaf 2026-2027	f: jaarlijks, vanaf 2027-2028	i: jaarlijks, vanaf 2028-2029
b: driejaarlijks	d: tweejaarlijks, vanaf 2026-2027	g: tweejaarlijks, vanaf 2027-2028	j: tweejaarlijks, vanaf 2028-2029
	e: driejaarlijks, vanaf 2026-2027	h: driejaarlijks, vanaf 2027-2028	k: driejaarlijks, vanaf 2028-2029

Toelatingsvoorwaarden

Rechtstreeks:

BA taal- en letterkunde (alle afstudeerrichtingen)

Mits het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma:

Bachelor in de Afrikaanse talen en culturen / Archeologie / Geschiedenis / Kunstwetenschappen / Moraalwetenschappen / Oosterse Talen en Culturen / Oost-Europese talen en culturen / Wijsbegeerte / Toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (alle talencombinaties)

Deze studenten dienen een voorbereidingsprogramma van 60 stp. met succes te voltooien. Afhankelijk van de vakken die in de Bachelor gevolgd werden, kunnen eventueel diverse vrijstellingen aangevraagd worden.

Arbeidsmarkt

Studenten met een diploma van Master Historische Taal- en Letterkunde beschikken over dezelfde algemene vaardigheden als alle studenten met een masterdiploma in de taal- en letterkunde.

De afgestudeerden HTL kunnen dus terecht op de traditionele afzetmarkten voor universitair gediplomeerden in de taal- en letterkunde: het wetenschappelijk onderzoek, het onderwijs, de culturele sector en het bedrijfsleven. Zij zullen hierbij vooral een historisch perspectief op de taal en haar culturele componenten inbrengen en zowel op taalkundig vlak (de taalfamilies met hun historisch bepaalde verwantschappen) als op letterkundig en cultureel vlak (de historisch bepaalde culturele factoren achter een literatuur en haar eigenheden) eigen accenten weten te leggen.

Aangezien studenten met een masterdiploma Historische Taal- en Letterkunde een eigen specifieke historische verdieping van een taal met haar literatuur en cultureel verleden hebben verworven, spelen zij daarenboven in op de groeiende vraag van de erfgoedsector: het onderzoek rond en het beheer van archieven en monumenten.

De Master HTL en de lesbevoegdheid in het middelbaar onderwijs

Vereist bekwaamheidsbewijs

Om voor een vaste benoeming in aanmerking te komen, en om de meeste kans te maken op een voltijds lessenpakket, is het noodzakelijk een vereist bekwaamheidsbewijs te hebben. De vereiste bekwaamheidsbewijzen voor het secundair onderwijs tweede en derde graad worden gekoppeld aan de gevolgde vakdidactieken aan een universiteit.

Toegang tot een bepaalde vakdidactiek van een taal verkrijgt je op basis van je bachelordiploma taal- en letterkunde. Als je dat hebt verworven, heb je voor elk van je twee talen 60 studiepunten academisch onderwijs gevolgd.

Met een vereist bekwaamheidsbewijs ontvang je een volwaardige lerarenwedge. Iemand met een vereist bekwaamheidsbewijs en voldoende dienstanciënniteit wordt meteen voor alle vakken benoembaar die hij of zij volgens het vereist bekwaamheidsbewijs zou mogen geven.

Studenten die de (tweejarige) educatieve master volgen, verwerven 'automatisch' een dergelijk vereist bekwaamheidsbewijs. Voor de studenten die beslissen om een (eenjarige) domeinmaster te volgen (zoals de Historische Taal- en Letterkunde) en daarna toch nog een lerarenopleiding willen volgen, wordt een [verkort traject van de educatieve master](#) aangeboden. Dit traject bedraagt 60 studiepunten en omvat:

- 18 stp theoretische vorming
- 18 stp vakdidactieken (9 per taal)
- 15 stp stage
- 9 stp vakdidactisch onderzoek

De verkorte educatieve master wordt behalve in Gent, ook (gedeeltelijk) in Kortrijk en Brugge aangeboden. Er hoeft enkel het basisinschrijvingsgeld betaald te worden (dus niet het verhoogde inschrijvingsgeld zoals voor ManaMa's gebruikelijk is).

Voor een optimale doorstroom naar een eventuele verkorte educatieve master raadt men aan om in de domeinmaster – bijvoorbeeld de master HTL – op zijn minst nog 5 stp per taal op te nemen.

Instroom via het voorbereidingsjaar

Studenten die de Master Historische Taal- en Letterkunde aanvatten op basis van het voorbereidingsjaar en bijvoorbeeld reeds in het bezit zijn van een Master in de Geschiedenis, kunnen nadien een verkorte educatieve master “Cultuurwetenschappen” volgen, zie [deze link](#). Zij zullen de vakdidactiek “cultuurwetenschappen” en de vakdidactiek “geschiedenis” volgen. Daarnaast hebben zij nog keuzeruimte voor een extra vakdidactiek. Standaard wordt kunstgeschiedenis aangeboden, maar deze vakdidactiek kan worden ingeruild voor een vakdidactiek van een taal, op voorwaarde dat die taal voor 60 studiepunten bestudeerd werd (bachelor- en masterjaren samen). Studenten die deze optie willen openhouden, moeten in het voorbereidingsjaar bijgevolg alle “taalstudiepunten” inzetten op één taal en deze niet verdelen over twee talen.

Afgestudeerd zonder pedagogisch diploma?

Met een masterdiploma in de Historische Taal- en Letterkunde kun je aangesteld worden als leraar in het secundair onderwijs zonder dat je daarom het diploma van leraar hoeft te hebben. Dit valt volgens het decreet op de bekwaamheidsbewijzen onder '[andere bekwaamheidsbewijzen](#)'. Je ontvangt in dit geval geen volledig loon; het loon ligt iets lager dan de wedde van een professionele bachelor (de vroegere regent). De duur van zo'n aanstelling is beperkt en je bent verplicht om ondertussen een lerarenopleiding te volgen. Je zit dan in een 'LIO-baan', 'leraar in opleiding', waarbij je uren als leraar meetellen voor je stage in de verkorte educatieve master.

Vastleggen curricula

In het academiejaar 2024-2025 worden de studenten verzocht om **uiterlijk op vrijdag 10 oktober 2025** hun volledig en als definitief geldend curriculum, inclusief de eventuele keuzes, in te dienen. Voor alle opleidingen moeten de curricula van de studenten elektronisch worden ingediend via de toepassing die men vindt via [deze link](#). Meer info hierover krijgen de studenten via hun UGent-mail. Eventuele voorstellen voor wijzigingen moeten zonder verwijl aan de facultaire studentenadministratie worden meegedeeld.

Infosessie

De infosessie voor de master Historische Taal- en Letterkunde vindt plaats op **maandag 22 september 2025, van 13.00u tot 14.00u** in lokaal 3.30 (vergaderzaal Camelot – Blandijn).

Aanvragen aan de GIT-commissie

Informatie over het aanvragen van een GIT vind je via [deze link](#).

VERPLICHTE VAKKEN

Boekgeschiedenis (Marianne Van Remoortel, Andrea Cuomo, Grigory Vorobyev)

Inleiding tot de codicologie: Studie van materialen, structuur en opmaak (mise-en-page), schrift, decoratie, bindwerk en de historische ontwikkeling van handschriften; technieken voor de codicologische beschrijving van handschriften en schrift; beschrijving van codicologische data met het oog op het bepalen van de datering en herkomst van het object.

Inleiding tot de studie van gedrukte werken: Ontwikkeling van druktechnieken, materialen en formaten (boek, tijdschrift), layout en design; circulatie en receptie; maatschappelijke en intellectuele impact; digitalisering.

Vak in het Engels gedoceerd.

Eén van de twee volgende vakken (indien gewenst kan het “andere” vak als keuzevak worden opgenomen)

Theorie en methodes van de literatuurgeschiedenis (Youri Desplenter, Guylian Nemegeer)

In dit vak worden de studenten vertrouwd gemaakt met een aantal basisconcepten uit de historische studie van literaire teksten en de geschiedschrijving van de literatuur. Daarin komen de volgende vragen aan bod: Wat is het object van de ‘historische letterkunde’? Wat zijn de voor- en nadelen van een cultuurhistorische lectuur? Welke vormen kan zo'n lectuur aannemen? Hoe kunnen we het begrip ‘context’ definiëren? Waarin onderscheiden literaire teksten zich van andere historische bronnen? In dit opzicht dient de cursus zich aan als een beknopte introductie op recent ontwikkelde leespraktijken als het Cultural Materialism en het New Historicism. Ook de transnationale literatuurgeschiedenis en ontwikkelingen binnen de ‘digital turn’ komen aan bod. Terzelfdertijd worden de studenten ingeleid in de methodologie van het historisch literatuuronderzoek, waarbij wordt ingegaan op de materiële aspecten van diverse tekstdragers (vooral handschriften en vroege drukken), evenals op de editietechniek – toch voor zover dat alles implicaties voor de tekstgeschiedenis heeft. Een en ander wordt gekoppeld aan de geschiedenis van het boek. Voor wat betreft de handschriftelijke literatuur wordt nagegaan wat de gevolgen zijn van het perspectief van de New/Material Philology voor het historisch literatuuronderzoek. Einddoel is dat de studenten aan de hand van de colleges, begeleide achtergrondlectuur en een aantal oefeningen een vergelijkende analyse maken van hoe een werk of een auteur in de loop der tijden in verschillende literatuurgeschiedenissen werd voorgesteld.

Language Variation and Change (Anne Breitbarth)

In deze cursus wordt de taalvariatie en -verandering met focus op syntactische variatie en verandering bestudeerd. Het vak bestaat uit twee grotere delen: een theoretisch gedeelte dat vooral uit de gezamenlijke discussie van fundamentele publicaties op dit gebied bestaat, en een eigen onderzoeksproject rond een gekozen syntactische verandering met behulp van een geparst corpus (slechts voor een beperkt aantal talen beschikbaar, o.a.: Engels, Frans, Portugees, IJslands, Oud- en Middelnederduits, Chinees). Het werken met die corpora wordt via een tutorial en een oefeningssessie aangeleerd.

Vak in het Engels gedoceerd.

TAALSPECIFIEKE OPLEIDINGSONDERDELEN

DUIITS

Duitse Taalkunde: Taalgeschiedenis (Anne Breitbarth)

Na een beknopte historische en cultuurhistorische situering wordt aan de hand van teksten uit de verschillende periodes de grammatica (fonologie, morfologie en syntaxis) van elk taalstadium van het Hoog- en Nederduits behandeld, en de diachrone processen waardoor deze samenhangen. In een eigen empirisch onderzoek wordt de verworven kennis verdiept en toegepast. Studenten die een EduMA volgen kunnen het thema "Sprachgeschichte und Schule" bewerken, waarbij kennis over de historische ontwikkeling van het Duits ingezet wordt om het onderwijs van Duits (als tweede taal) te ondersteunen (vb. om traditioneel moeilijke vragen zoals congruentie van bijvoeglijke naamwoorden te begrijpen).

Duitse taalkunde: Taalsysteem en taalverandering (Anne Breitbarth)

Bij de aangeboden leerstof zal worden ingegaan op diachrone veranderingen binnen het Duitse taalsysteem en de taalkundige verklaring ervan. Aan de hand van enerzijds colleges en anderzijds wekelijkse opdrachten die aanleiding moeten geven tot discussie, worden op een gevorderd niveau theorieën betreffende de verandering van delen van het taalsysteem behandeld (fonologie morfologie, syntaxis, semantiek, pragmatiek), maar ook deze delen overschrijdende veranderingen (bijv. grammaticalisatie).

ENGELS

Engelse taalkunde: Accenten van het Engels: Historische en hedendaagse perspectieven (Ellen Simon)

In het Engels, dat door miljoenen mensen over de hele wereld wordt gesproken, speelt taalvariatie in de vorm van accenten een belangrijke rol. In deze cursus putten we uit inzichten uit de historische taalkunde, door de klanken van het Oud- en Middelenengels te bestuderen en te bespreken hoe deze accenten veranderden als gevolg van taalcontact, en hoe accenten zich verspreidden en ontstonden in verschillende delen van de wereld.

Naast het historische perspectief maakt de cursus ook gebruik van bewijs uit de synchrone taalkunde. Accentvooroordeel ('accent bias'), een centraal onderwerp in veel hedendaags onderzoek vanwege de wijdverbreidheid ervan in de moderne samenleving, wordt onderzocht vanuit zowel een synchroon als diachroon perspectief, waarbij we bespreken wanneer het is ontstaan en hoe dynamisch het is. In dit verband verkennen we ook het veld van de tweede dialectverwerving door recente studies te bestuderen over hoe accenten kunnen veranderen bij sprekers wanneer mensen naar nieuwe regio's of landen verhuizen. Tot slot behandelen we de kwestie van verstaanbaarheid en beantwoorden we de vraag wanneer en waarom accenten wel (of niet) een uitdaging vormen voor communicatie.

De cursus bestaat uit verschillende onderdelen die volgende (of gerelateerde) onderwerpen behandelen: (I) De klanken van het Engels door de tijd heen: van Oudengels tot hedendaags Engels; (II) Engelse accenten over de hele wereld: oorsprong, ontwikkeling en verspreiding; (III) Accentvooroordeel in het Engels: houdingen tegenover accenten toen en nu; (IV) Veranderende accenten: verwerving van een tweede dialect; (V) Engelse accenten begrijpen: een experimentele benadering.

Engelstalige Letterkunde: Transhistorische benaderingen (Elly McCausland)

Deze cursus werpt een frisse blik op de Engelse literatuur, van de middeleeuwen tot het Victoriaanse tijdperk (plus een paar modernere teksten als bonus), door de lens van een van onze populairste moderne muzikantiesten: Taylor Swift. Swift, die zeer productief en autobiografisch is in haar liedjes, verwijst in haar muziek vaak naar canonieke literaire teksten - iets wat is opgemerkt door de New York University, die nu een cursus over haar muziek aanbiedt. Haar liedjes verwijzen onder meer naar *The Great Gatsby*, Robert Frost, *Jane Eyre*, Emily Dickinson, Peter Pan, *Alice in Wonderland*, Romeo and Juliet, Rebecca, Nathaniel Hawthorne en Charles Dickens. Daarnaast omarmt haar gevarieerde muziekcorpus een caleidoscopisch scala aan genres, zowel muzikaal als literair, waarbij een verscheidenheid aan tekstuele technieken wordt gebruikt die eeuwenoude wortels hebben in de Engelse literatuur. Het doel van deze cursus is om de stijlfiguren, toespelingen en interteksten van Swifts liedjes grondig te onderzoeken en ze te koppelen aan sleutelteksten uit de Engelse literatuur, alsook de manieren waarop ze haar muziek gebruikt om een verschuivende publieke persona te creëren, die we op onze beurt kunnen koppelen aan de literaire theorie over receptie, intertekstualiteit, respons van de lezer en de 'intentional fallacy'. Met Swifts werk als springplank zullen we onder meer literair feminisme, ecokritiek, fanstudies en tropen als de antiheld onderzoeken. De blijvende populariteit van Swift komt, althans gedeeltelijk, voort uit het sterk intertekstuele aspect van haar werk, en deze cursus gaat dieper in op de literaire wortels ervan, waarbij alles aan bod komt van feminisme tot romantiek, van elegie tot ridderlijkheid, en waarbij zowel canonieke als minder bekende teksten opnieuw worden bekeken. Er wordt een analytische en kritische blik geworpen op Swifts muziek en populariteit. De verreikende wortels van Engelse literaire teksten vanaf de tiende eeuw worden onderzocht, waarbij ze in een nieuwe context worden geplaatst die hun blijvende relevantie benadrukt. Belangrijke opmerking: deze cursus staat open voor iedereen, ook voor degenen die zichzelf niet als fan van Taylor Swift beschouwen (of misschien nog nooit met haar muziek in aanraking zijn gekomen). Het doel van de cursus is om kritisch na te denken over Swift als artiest en schrijver, en om de populariteit van haar muziek te gebruiken als 'ingang' tot een corpus van literatuur dat haar werk kan hebben gevormd. De cursus richt zich voornamelijk op Engelse literatuur, waarbij Swift wordt gebruikt om de literatuur in kwestie te introduceren en in een context te plaatsen.

Engelstalige letterkunde: tekst en context (Wibke Schniedermann)

Er zijn maar weinig dingen die het mondiale met het persoonlijke verbinden zoals voedsel dat doet. Voedsel is, in de woorden van Emma-Jayne Abbotts en Anna Lavis (in hun inleiding tot *Why We Eat, How We Eat*) "tegelijkertijd symbolisch, economisch, politiek, materieel en voedzaam". Of, zoals Terry Eagleton benadrukt, voedsel heeft de neiging om verder te wijzen dan zichzelf en zijn onmiddellijke materialiteit; het nodigt uit tot interpretatie. Het *Routledge International Handbook of Food Studies* bevat artikelen over de antropologie van voedsel, de sociologie van voedsel, voedsel en communicatie, voedselwetenschap in de psychologie, de archeologie van voedsel, culinaire geschiedenis, filosofie en voedsel, taalkunde en voedselstudies, voedsel en theologie, voedsel en kunst, voedsel in films, voedsel en recht, voedselrechtvaardigheid, voedsel en dierenrechten, voedsel en ethiek, en nog veel meer. Kortom, voedsel is overal in de geesteswetenschappen. Hoe kan het kijken naar literatuur door de lens van voedselstudies onze perceptie of interpretatie veranderen? Wat kunnen we ontdekken in zowel canonieke als minder bekende teksten die vanuit andere perspectieven misschien over het hoofd worden gezien? Hoe hebben voedsel en eten de Amerikaanse literatuur gevormd en hoe blijven ze dat doen? We beginnen met het lezen van teksten uit de orale tradities van indianen en uit de gevestigde canon van de Amerikaanse literatuur, voordat we verder gaan met hedendaagse voorbeelden. De literatuurlijst wordt aan het begin van het semester definitief gemaakt. Teksten zullen onder andere fragmenten bevatten van: Dawn E. Bastian and Judy K. Mitchell, *Handbook of Native American Mythology* Mary Rowlandson, *The Narrative of the Captivity and Restoration of Mrs. Mary Rowlandson* James Grainger, *The Sugar Cane* Joel Barlow, *The Hasty Pudding* Walt Whitman, "This Compost" and "Song of Myself" Ralph Waldo Emerson, "New England Reformers"

FRANS

Frans taalkunde: Diachrone morfosyntaxis en tekstanalyse (Peter Lauwers)

De cursus is erop gericht om de studenten

1) de grote tendensen van taalverandering te leren observeren van het Oudfrans tot het

hedendaagse Frans

2) de voornaamste taalkenmerken van het Oud- en Middelfrans te leren herkennen via de lectuur van oude teksten

3) zelfstandig Oud-en Middelfranse teksten te leren lezen en analyseren

De colleges omvatten twee delen :

- een theoretische gedeelte, met de belangrijkste morfo-syntactische evoluties in het Oud-Frans : het verdwijnen van het casussysteem, de evolutie van de woordvolgorde, het ontwikkelen van lidwoorden en andere determinatoren, de cliticisering van de voornaamwoorden, grammaticalisatie en het ontwikkelen van bijwoorden

- een toegepast gedeelte, waarin deze evoluties geobserveerd worden in tekstfragmenten van de negende tot de zeventiende eeuw en dieper ingegaan wordt op socio-linguïstische evoluties.

De colleges worden aangevuld met zelfstandig werk (vertalen en analyseren van tekstfragmenten) en een werkstuk.

Frans Letterkunde: ideeën in context (Alexander Roose)

In de colleges wordt de Franse literatuur van het classicisme en de verlichting bestudeerd en besproken vanuit één centraal thema zoals de "uitvinding van de vrijheid" of "la cause des femmes", over de positie en de rechten van vrouwen. In functie van het bestudeerde thema's worden 4 à 5 teksten bestudeerd (verspreid over de drie periodes): Voor het thema "de uitvinding van de vrijheid" bijvoorbeeld, lezen we: Etienne de La Boétie (*Discours sur la servitude volontaire*), La Fontaine (*Fables*) of Fénelon (*Les Aventures de Télémaque*; *Lettre à Louis XVI*), Montesquieu (*Les Lettres persanes*), Françoise de Graigny (*Lettres d'une Péruvienne*), Rousseau (*Du Contrat Social*), Olympe de Gouges (*Zamore et Mirza*), Constant (*La liberté des anciens et des modernes*). Voor het "la cause des femmes"-thema kunnen dat, bijvoorbeeld zijn: Marie de Gournay (*Egalité entre hommes et femmes*), Madame de Lafayette, *La Princesse de Clèves*, Madame de Montpensier; Madame D'Aulnoy (*Le Nain Jaune*, *La Bonne petite souris*) ; Françoise de Graigny, Olympe de Gouges (*la Déclaration des droits de la femme et de la citoyenne*) en Madame de Duras, *Ourika*.

GOTISCH

Gotisch

Dit vak wordt uitzonderlijk niet aangeboden in het academiejaar 25-26.

Na een historische en cultuurhistorische inleiding wordt aandacht besteed aan de Gotische taal en de taalkundige analyse ervan. Bij de Gotische teksten, waaronder de beroemde Bijbelvertaling van Wulfila, gaat het om de oudste doorlopende teksten uit de hele Germaanse overlevering. Het Gotisch is daarom van bijzonder belang ook voor de studie van andere oude Germaanse talen.

Vak in het Engels gedoceerd.

GRIEKS

Oudgriekse taalkunde: diachronie (Andrea Cuomo, Michele Didoli)

Het centrale onderwerp van dit vak is de sociolinguïstiek van het Atticisme. In de lessen ligt de klemtoon op het ontstaan van een taalkundige correctheid en het concept van Atticisme bij de Grieken. We onderzoeken verschillende bewijzen van taalkundige zelf-reflectie. Bij het bestuderen van het Attische proza van latere auteurs (van de tweede sofistiek tot de Byzantijnse periode) richten we onze aandacht op:

- (a) hoe enkele taalfuncties (bv. modaliteit) beïnvloed werden door het gesproken en andere laag-register substraten van het Grieks ;
- (b) hoe handboeken (bv. grammatica's en lexica) een impact hadden op het taalgebruik ;
- (c) de rol van Middeleeuws-Griekse grammatici in het vormgeven van het Atticisme ;
- (d) hoe het concept van Attisch proza veranderde doorheen de eeuwen.

We bestuderen een variëteit aan teksten en focusen daarbij op concepten als diglossie, koinè, sociolect, alsook op de rol van digital humanities in de taalkunde.

Vak in het Engels gedoceerd.

Oudgriekse letterkunde: onderzoeksthema's (Julie Van Pelt)

Het vak omvat een onderzoeksgerichte bespreking en analyse van capita selecta uit de Oudgriekse letterkunde. Gedetailleerde analyse voorafgegaan door een of meerdere theoretische inleidingscolleges. Minstens één college wordt gegeven door een gastspreker met onderzoekservaring in het thema van de lessenreeks.

Thema 2025-2026: Griekse biografie en fictie

We behandelen de historiek van het biografische genre en problematiseren het concept 'fictionaliteit' in dit genre. Antieke en hedendaagse theorievorming rond de concepten fictie en fictionaliteit komen daarbij aan bod. Centraal staan de lectuur en analyse van diverse voorbeelden uit de Oudgriekse literatuur, vanaf de klassieke tijd tot de vroege middeleeuwen.

Middeleeuws-Griekse taal- en letterkunde (Floris Bernard, Jeroen Wijnendaele, Divna Manolova, Giulia Maria Paoletti)

Deze cursus biedt een overzicht van de voornaamste literaire genres en taalkundige evoluties in het Grieks van de 4e tot de 15e eeuw. Na een algemene sessie gaan enkele chronologisch geordende sessies in op een specifieke periode, terwijl sommige sessies specifieke genres in een brede diachronische context behandelen. Bij het lezen en bespreken van de teksten ligt de nadruk op:

- de complexe verhouding met de antieke erfenis van taal en literatuur;
- de ingebedheid van teksten in een specifiek middeleeuws historische, culturele, en/of religieuze context (propaganda, kritiek, sociale spanningen, onderwijs, rituelen, liturgie, etc.);
- het specifieke karakter van tekstuele productie en consumptie in de middeleeuwen (boekcultuur, auteurschap, fluïde teksten, enz.)

Vak in het Engels gedoceerd.

Niet-literaire Oudgriekse teksten (Klaas Bentein)

In deze cursus krijgen studenten een overzicht van de voornaamste niet-literaire genres, en hun typische kenmerken (taalkundig en materieel en visueel). De lessen zijn thematisch opgebouwd rond een aantal domeinen van schrijven, zoals magie, familie en vriendschap, het individu en de staat, etc. De teksten die gelezen worden komen zowel uit de Klassieke als Post-klassieke periode; bijzondere aandacht wordt bij de lectuur besteed aan de socio-historische context van schrijven. Als inleiding op de cursus krijgen de studenten een beknopt overzicht van de eigenheden van 'papyrologie' en 'epigrafie'

als disciplines, met bijzondere aandacht voor hun totstandkoming, en hun voornaamste hulpmiddelen (woordenboeken, grammatica's, online tools, etc.).

ITALIAANS

Italiaanse taalkunde : historische aspecten (Kim Groothuis)

Dit gespecialiseerd opleidingsonderdeel biedt de student de mogelijkheid aan de taalkundige reflectie over het Italiaans en verwante talen uit te diepen. De cursus focust op

- 1) de hoofdgroepen van de talen die in Italië gesproken worden
- 2) de belangrijkste fonologische en morfosyntactische veranderingen van Latijn naar het Italo-Romaans

Tijdens deze cursus zullen de studenten ook hun taalvaardigheid verder opbouwen

- Leesvaardigheid, door het lezen van wetenschappelijke artikels en hoofdstukken
- Luistervaardigheid, door te luisteren naar de lessen
- Schrijfvaardigheid, door het schrijven van een onderzoekspaper
- Spreekvaardigheid, door de discussie tijdens de lessen en het geven van een presentatie.

De volgende onderwerpen zullen aan bod komen tijdens de cursus:

1. Inleiding: meertaligheid in Italië en de belangrijkste dialectgroepen
2. Noord-Italiaanse dialecten
3. Zuid-Italiaanse dialecten
4. Dialecten uit midden-Italië en het Toscaans
5. Andere (Italo?-)Romaanse talen
6. Regionaal Italiaans
7. Taalcontact
8. Onderzoeksmethoden binnen de dialectologie

Italiaanse letterkunde : historische letterkunde (Teodoro Katinis)

Deze cursus behandelt belangrijke literaire werken uit de Italiaanse vroegmoderne retorische traditie. Het doel is om de heropleving en originele interpretaties van het platonisme en aristotelisme binnen de Italiaanse literaire context te beoordelen. De cursus analyseert de wisselwerking tussen Italiaanse literatuur en filosofische debatten in volkstalige werken uit de 15e tot de 17e eeuw. Studenten worden begeleid bij het verkennen van verschillende thema's en theorieën aan de hand van vroegmoderne literatuur, de bronnen ervan en de receptie ervan

LATIJN

Latijnse taalkunde: de taal van niet-literaire bronnen (Giambattista Galdi, Marieke Van Acker)

In dit onderdeel zullen we geselecteerde niet-literaire Latijnse bronnen lezen, vertalen en becommentariëren. Het lesmateriaal bestaat uit verschillende teksten uit de (latere) keizertijd en vroege Middeleeuwen, en bevat o.a. technische, administratieve en juridische teksten, functionele christelijke teksten. Elke tekstsoort zal ingeleid en besproken worden. Bijzondere aandacht zal besteed worden aan de "afwijkende" linguïstische kenmerken die een belangrijke rol spelen in de evolutie van het Latijn naar de Romaanse talen

Vak in het Engels gedoceerd

Latijnse taalkunde: taalkundige benaderingen van diachronie (Giambattista Galdi, Kim Groothuis)

Dit opleidingsonderdeel biedt inzichten in morfologische, syntactische en semantische veranderingen in de geschiedenis van het Latijn en in de overgang naar de Romaanse talen. Deze taalveranderingen worden bestudeerd vanuit verschillende theoretische invalshoeken met aandacht voor de toepassing van 'good practices' en een wetenschappelijke methode. Latijnse teksten die aan bod komen in de lessen zijn uit de late periode.

- Taalveranderingen in de Latijnse morfologie, syntaxis en semantiek vanuit het perspectief van de meest gangbare moderne taalkundige frameworks (bv. generatief, functioneel, corpuslinguïstiek)
- Verschillende casussen van grammaticalisatie, zowel in het nominale en verbale domein als in het zinsdomein
- Dit zijn mogelijke taalveranderingen die behandeld kunnen worden:
 - Veranderingen in complementatiepatronen (Acl en finiete complementszinnen);
 - Veranderingen in woordvolgorde (van OV naar VO, V2);
 - Veranderingen in de uitdrukking van negatie;
 - Verval van het casussysteem;
 - Veranderingen in het werkwoordelijk systeem, zoals de grammaticalisatie van hulpwerkwoorden, het ontstaan van het Romaanse futurum en conditionalis of de verschuivingen in het passief;
 - Het ontstaan van lidwoorden.

Latijnse letterkunde: poëtica van de Oudheid (Marco Formisano, Leila Williamson)

Deze cursus onderzoekt laat-Latijnse dichtkunst door de lectuur en de analyse van verschillende teksten. Centraal staat de vraag naar de originaliteit van de laat-Latijnse literatuur. Is het mogelijk de laat-Latijnse poëzie op zichzelf te lezen en te waarderen zonder de lens van de klassieke poëzie? Bovendien worden de teksten door de bril van *ecopoëtica* benaderd.

We lezen en analyseren het werk van Ausonius, Claudianus, Rutilius Namatianus, Ennodius, Venantius Fortunatus en andere laat-antieke auteurs. We hanteren daarbij een thematische aanpak. Tegelijkertijd zal deze cursus ook een bijzondere oefening van hermeneutiek vormen, omdat we in plaats van de voor de discipline typische historiserende lectuur aandacht op de specifieke esthetiek van deze tijd en op de functie van het landschap, het milieu en van andere niet-menselijke aspecten aan de hand van *eco-kritiek* gaan richten.

Drie lessen zullen samen met de Mastercursus Latijn van Prof. Aaron Kachuck van de Universiteit Louvain-la-Neuve georganiseerd worden.

Latijnse letterkunde: poëtica van de Middeleeuwen (Wim Verbaal)

Dit specialiserend opleidingsonderdeel van de Latijnse literatuurwetenschap is opgezet als onderzoekseminarie en wil de studenten een inleiding tot de Latijnse poëtica van de middeleeuwen (ca. 500–1500) bieden. Vanuit de lectuur van een

gevarieerde selectie van (fragmenten uit) Latijnse poëzie en proza uit verschillende periodes en regio's, krijgen de studenten een verscherpt inzicht in de literaire geschiedenis van het Latijn na de oudheid en bevragen zij in ruimere zin de positie en het belang van de Latijnse middeleeuwen in de Europese literatuurgeschiedenis. Van de studenten wordt verwacht dat zij goed voorbereid deelnemen aan de lessen.

De cursus bevat volgende onderdelen:

- A. Een theoretische inleiding tot de Latijnse poëtica van de middeleeuwen die vertrekt vanuit een duiding en problematisering van de begrippen 'middeleeuws', 'Latijn' en 'literatuur'.
- B. Een chronologisch literair-historisch overzicht van de Latijnse literatuur na het uitsterven van het Latijn als moedertaal met speciale aandacht voor het Latijn in contact met andere Europese literaire culturen.
- C. Een eerste verkenning van een specifiek tekstcorpus dat verband houdt met het lopend onderzoek van de docent.
- D. De studie in groeps- en individueel verband van een opgegeven onderzoeksvraagstelling binnen het behandelde programma aan de hand van een of meer zelfgekozen teksten. Er wordt een grote activiteit en verantwoordelijkheid van de student gevraagd met het oog op de te lezen en te bespreken fragmenten. Indien gewenst kan een deel van het corpus als zelfstandige lectuur worden opgegeven.
- E. De studenten worden tijdens de cursus nauw betrokken bij de onderzoeksactiviteiten van de lesgevers.

Vak in het Engels gedoceerd.

NEDERLANDS

Oudnederlands (Youri Desplenter)

Oudnederlands is de verzamelnaam voor een groep verwante dialecten die zich rond het begin van de vijfde eeuw uit het West-Germaans heeft ontwikkeld. Het Oudnederlandse en het huidige Nederlandse taalgebied 18 komen daarbij niet helemaal overeen: ook regio's die nu tot Frankrijk en Duitsland behoren, kenden Oudnederlandse dialecten. In een deel van het huidige Nederland sprak men dan weer geen Oudnederlands. In de loop van de twaalfde eeuw evolueerde Oudnederlands – in ouder onderzoek Oudnederfrankisch genoemd – naar wat we Middelnederlands zijn gaan noemen.

Tussen het overgeleverde tekstmateriaal treffen we kleinere taaluitingen aan, zoals (magische) formules en het bekende Hebban olla vogala (ca. 1100), maar ook grotere teksten. In chronologische volgorde zijn dat de Wachtendonckse Psalmen (tiende eeuw) – een interlineaire vertaling van de Psalmen – de Leidse Willeram (ca. 1100) – een vertaling van en een commentaar op het Hooglied – en de Mittelfränkische Reimbibel (begin twaalfde eeuw), in tegenstelling tot wat de naam laat vermoeden noch Middelfrankisch, noch een bijbel, maar een bij het Oudnederlands aansluitende verzameling van zowel bijbelse als niet-bijbelse verhalen.

Nagenoeg het volledige Oudnederlandse materiaal komt in dit college aan bod, soms kort, zeker in het geval van de grotere teksten heel uitvoerig. Omdat het begrijpen van de teksten centraal staat, besteden we aandacht aan alle belangrijke facetten van het tekstmateriaal: verklaring van de woordenschat en etymologische naast grammaticale duiding zijn evident, maar de teksten worden ook uitgebreid (cultuur)historisch gecontextualiseerd en (desgevallend) in hun literaire traditie gesitueerd. Verder wordt er, zeker bij de bekendere exemplaren, ingegaan op hoe ze in het onderzoek werden beschouwd, vanaf de humanistische periode tot nu.

Via eigen lectuur van een aantal standaardartikelen en twee vertaal oefeningen gaan de studenten in grote mate zelfstandig met het Oudnederlandse materiaal aan de slag.

Nederlandse taalkunde: historische sociolinguïstiek (Ulrike Vogl)

In deze cursus maken studenten kennis met de uitgangspunten en methodes van de historische sociolinguïstiek. Centraal staat het perspectief van de "taalgeschiedenis from below", waarbij de aandacht verschuift naar onderbelichte bronnen zoals teksten van de lagere klasse en lagere middenklasse, mondeling taalgebruik, het taalgebruik van vrouwen, en fenomenen als meertaligheid en codewisseling. Neerlandistisch onderzoek in deze traditie heeft de afgelopen jaren nieuwe inzichten opgeleverd in de taalgeschiedenis van de Lage Landen. Zo toont onderzoek naar naamgevingspraktijken in een- en meertalige grammatica's hoe vloeiend de grenzen tussen talen waren voor vroegmoderne sprekers. Eveneens werpt onderzoek naar de relatie tussen taalnormen en feitelijk taalgebruik in de vroegmoderne tijd nieuw licht op het traditionele standaardiseringsverhaal, dat minder rechtlijnig en doelgericht blijkt te zijn dan lange tijd werd aangenomen.

De cursus is opgebouwd uit twee delen. Na een theoretische inleiding (via blended learning) verdiepen studenten zich in recente historisch-sociolinguïstische studies, mede aan de hand van (online) gastlezingen. In de tweede helft van het semester ontwikkelen studenten een eigen onderzoeksconcept, dat zij (1) tijdens een korte mondelinge presentatie, (2) in de vorm van een schriftelijk exposé en (3) via een wetenschappelijke poster presenteren. Er is de mogelijkheid om in duo's te werken.

Nederlandse letterkunde: middeleeuwse teksten en cultuur (Youri Desplenter)

Reynaerts historie (ca. 1400): het West-Vlaamse, 'postmoderne' en 'nihilistische' vervolg op Van den vos Reynaerde (ca. 1260).

In het voorbije jaar was Van den vos Reynaerde (ofte 'de Reynaert') een aantal keer in de media, onder meer omdat dat dertiende-eeuwse dierenepos deel uitmaakt van de Canon van Vlaanderen en omdat de bekendste medioneerlandicus van

de Lage Landen, Frits van Oostrom, er naar aanleiding van zijn emeritaat een boek aan wijdde (De Reynaert. Leven met een middeleeuws meesterwerk). In dit mastercollege gaan we evenwel in op wat we in moderne bewoordingen een sequel kunnen noemen, Reynaert II of Reynaerts historie. Dat werk ontstond minstens een eeuw na het origineel, maar grijpt er in grote mate op terug én breidt vooral een volstrekt uniek, door sommigen een 'postmodern' en 'nihilistisch' genoemd vervolg aan. In de internationale literatuurgeschiedenis is Reynaert II belangrijker geworden dan Reynaert I: het werk werd verschillende malen gedrukt en zo opgepikt door de Duitse literaire traditie waar Goethe er uiteindelijk gebruik van maakte voor zijn Reineke Fuchs (1794).

Dit opleidingsonderdeel bestaat in de eerste plaats uit zes hoorcolleges waarin de lesgever tekst en context van Reynaert II zal toelichten. Het gaat daarbij onder meer om een inleiding tot het middeleeuwse 15 dierenverhaal in het algemeen en dat over de vos in het bijzonder, een korte terugblik naar Reynaert I, de ontstaans- en functiecontext van Reynaert II, analyse van een aantal kenmerkende tekstpassages en het Nachleben van Reynaert II. Op die manier wordt het verhaal van verschillende zijden belicht, telkens gebaseerd op de meest recente secundaire literatuur. Elke week bereiden de studenten zich voor door verplichte, geleide lectuur van een artikel in verband met het facet dat in het daaropvolgende college op het menu zal staan (= portfolio). De zes hoorcolleges vormen zo de basis voor wat er daarna op het programma staat. Bij het begin van het semester zal de lesgever de studenten een (niet-exhaustieve) lijst van onderwerpen bezorgen in verband met de meest uiteenlopende aspecten van Reynaert II. Een van die thema's, of een eigen topic, werken ze uit tot een paper, waarvan ze de onderzoeksvraag en de opzet kort na de helft van het semester aan de medestudenten presenteren.

Nederlandse letterkunde: Vroegmoderne dilemma's en hedendaags debat (Kornee van der Haven)

Deze cursus brengt studenten in aanraking met een deelgebied uit de Nederlandse literatuurgeschiedenis dat besproken zal worden in relatie tot concepten uit de literatuurtheorie en cultuurfilosofie en hedendaagse maatschappelijke vraagstukken. In een aantal inleidende colleges worden de studenten met een selectie van literaire teksten uit de 17de en 18de eeuw bekend gemaakt. Te denken valt aan thema's als literatuur en de stad, koloniale literatuur vanuit postkoloniaal perspectief en ecokritische benaderingen van vroegmoderne literatuur.

Voor 2025- 2026 is het thema: Mens, natuur en landschap in de vroegmoderne Nederlandse literatuur (1600-1800).

In enkele inleidende colleges behandelen we het historische kader, om vervolgens te kijken naar de kenmerken van de verschillende genres die in de colleges aan bod komen, zoals toneel, lyriek en de roman. Aan hand van het werk van enkele invloedrijke denkers op het terrein van de (post)koloniale of ecokritische literatuuren cultuurstudie worden verschillende analytische kaders geïntroduceerd die van belang zijn om de representatie van de stad, natuur of de kolonie in de vroegmoderne Nederlandse literatuur te bestuderen.

De studenten worden uitgedaagd om deze werken van verschillende kanten te bekijken en daarover met elkaar in discussie te gaan. Elke student bespreekt voor de groep een van deze werken aan de hand van een hypothese die is opgesteld op basis van een literairtheoretische of (cultuur)filosofische invalshoek en gaat hierover in debat met een medestudent. Dit vak oefent ook academische discussievaardigheden aan de hand van een debat over de bestudeerde teksten in het licht van actuele maatschappelijke en theoretische vraagstukken. Het mondelinge examen is geen overhoring maar een discussie met de lesgever die aansluit bij het debat in de les met de medestudenten.

IBEROROMAANSE TALEN

Portugese taal- en letterkunde (Renata Enghels, Pedro António Freire Santos de Sena Lino)

Op de basis van teksten, video's, beelden en andere historische bronnen analyseren we de Portugese taal- en letterkunde. We volgen de ontwikkelingen in de Portugese taal en literatuur, van het Galicisch-Portugese liedboek tot de experimentele en concrete poëzie van de twintigste eeuw, met een focus op de 18e tot de 20e eeuw.

1. Het geluid van de zee Taalkunde: Het fonologische systeem van de Portugese varianten. De verschillen met de fonologie van het Galicisch en het Spaans. Letterkunde: de zee en het reizen in de Portugese letterkunde.
2. Wortels en afstand: conservatisme en de invloed van de zee (14e-16e eeuw) Analyse van de kenmerken van het Portugese Quinhentisme a.h.v. de lyrische poëzie van Luís Vaz de Camões en *Os Lusíadas*. De eerste Portugese grammatica's, de Quinhentistische invloed van het Latijn op het Portugees. Het proces van onbenadrukt vocalisme in Europees Portugees. Algemene aspecten van semantiek.
3. Barok en Neo-classicisme (17e-18e eeuw) Letterkunde: Barok, Classicisme, het erudiete bilinguïsme van de 18e eeuw Taalkunde: de eerste woordenboeken, fonologie, fonetica en prosodie, interferenties
4. Romantiek en realisme (19e eeuw) Analyse en discussie van verschillende voorbeelden, gebaseerd op een lezing van Frei Luís de Sousa (Almeida Garrett) en *Singularidades de uma Rapariga Loura* (Eça de Queiroz) Letterkunde: de drie periodes van romantiek in Portugal. Taalkunde: syntaxis en semantiek van het Portugees
5. Avant-garde en Fernando Pessoa (20e eeuw) Analyse van het einde van de 19e eeuw, het ontstaan van het magazine 'Orpheu', de geboorte van het modernisme. Analyse van syntax, semantiek en pragmatiek door middel van de uitvindingen van de eerste avant-garde. Letterkunde: Camilo Pessanha, Mário de Sá-Carneiro, Fernando Pessoa Taalkunde: evidentialiteit, SVO-volgorde, syntactische fonetica
6. De Gouden Eeuw van Portugese poëzie Portugese poëzie in de 20ste eeuw. Neo-realisme
7. Brazilië Thema's en momenten in de Braziliaanse literatuur. Analyse van Bossa Nova songs, gedichten en een kortverhaal van Clarice Lispector. Analyse van kenmerken van het Braziliaans Portugees, en de verschillen met Europees Portugees.
8. Creolen Kaapverdische muziek, literatuur, creooltaal. Inclusief São Tomé

Lusofone taal, geschiedenis en cultuur (Renata Enghels, Pedro António Freire Santos de Sena Lino)

Dit opleidingsonderdeel zal de student toelaten zijn/haar kennis van de Iberische cultuur en geschiedenis uit te breiden, alsook van de Braziliaanse, Angolese en Kaapverdische cultuur.

1. Van Latijn naar Portugees Geschiedenis: de Lusitaniërs, de Romeinen, de Moren, de vorming van een nationale identiteit, nationale Portugese symbolen en mythes. Taalkunde: karakteristieken van Galicisch-Portugees en verschillen met andere Romaanse talen. De invloed van het Arabisch Literatuur: Middeleeuwse liederen Historiografie: de nationale Portugese identiteit
2. Substraten en submersies Geschiedenis: de Arabische aanwezigheid in Portugal, de Mozaraben, de Reconquista Taalkunde: Mozarabische invloed, substraat, superstraat, adstraat Literatuur: de *kharjas*, poëzie van Al-Mutamid', de mythe van de betoverde Moorse vrouwen Historiografie: de Reconquista

3. Ontdekkingen: Kolonialisme en slavernij Geschiedenis: de maritieme ontdekkingen, het Portugese rijk tussen 1415 en 1975 (Goedgekeurd) 1 Taalkunde: pidgins en creooltalen. De verschillen tussen de variëteiten van het Europese Portugees. De geschiedenis van het Portugees in Portugal and Brazilië tot 1990. Literatuur: reisverhalen, C), poëzie uit Afrika Historiografie: superioriteits- en inferioriteitscomplex (Eduardo Lourenço)

4. Tropicalisme en hybridisering Geschiedenis: de concepten van hybridisering en tropicalisme (Afonso de Albuquerque en Gilberto Freyre), kolonisatie, onderdrukking en bewaring van inheemse culturen Taalkunde: de língua geral van Brazilië en de Markies van Pombal. Europees Portugees vs. Braziliaanse Portugees Literatuur: Os Lusíades, Freyre, José Gil Historiografie: miscegenatie. Het Oosten: Macau en Goa, en de visie van het Westen op het Oosten en omgekeerd. Een reis door de Indo-Portugese kunst, het geloof en de inquisitie, en de culinaire kunst.

5. Verdere onderwerpen Mythes van de Portugese cultuur (Sebastianisme, tropicalisme, nationale identiteit, Pedre en Inês); algemene problemen van de Lusofone economie (a política de transporte); muziek; schilderkunst. Focus op de 18e eeuw: handel, koloniale economie, religie tegenover de Verlichting, de aardbeving van 1755 en de gevolgen ervan, koning João V en de markies van Pombal en hun hervormingen.

Spaans in contact en contrast (Renata Enghels, Simon Claassen, Aaron Santa Maria)

Dit opleidingsonderdeel wil de studenten bewust maken van de grote variatie waaraan het Spaans is onderworpen, reeds binnen het 'normatieve' taalsysteem zelf, maar ook door processen van taalverandering en taalcontact. Naast een inleiding tot het cognitief-functionele kader worden er 2 evenwichtige modules aangeboden:

- Module 1. Het sociolinguïstisch georiënteerde deel richt zich tot thema's als het ontstaan van discourse markers binnen de theorie van grammaticalisatie en historische pragmatiek, maar bestudeert ook generatiespecifiek taalgebruik, met speciale aandacht voor jongerentaal
- Module 2. Dit deel is gewijd aan de gevolgen van situaties van taalcontact binnen de Spaanstalige wereld. Deze module wil de studenten inzicht laten verwerven in de • veranderende status van het Spaans ten gevolge van contact met het Engels (als Lingua Franca). Subthema's zijn o.a. (lexicale en syntactische) anglicismen, codeswitching.
- De studenten maken een aanvullende paper over een onderwerp dat aan bod komt tijdens de werkcolleges op basis van lectuur en een digitaal corpus. De studenten moeten hierover rapporteren in een correct geschreven academisch Spaans (niveau C1/C2). Dit gebeurt eventueel met verantwoord gebruik van GenAI waar nodig of relevant.

Spaanse taalkunde: het Spaans van Latijns-Amerika (Marlies Jansegers)

De cursus omvat de volgende delen:

- 1 Geschiedenis en situering van het Spaans in Latijns-Amerika; de vorming van de Latijns1 Amerikaanse variëteiten
- 2 Taalkundige eigenheden: fonetiek, syntaxis en lexicon
- 3 Spaanse creooltalen (met inbegrip van het Papiamentu): ontstaan en taalkundige kenmerken van creooltalen

De oefeningen omvatten beschrijvende analyses van de Latijns-Amerikaanse karakteristieken van het Spaans in audio- en tekstfragmenten.

Spaanse letterkunde: Genres in de Gouden Eeuw (Elizabeth Amann, Zahra El Morabit Sghire, Jasper Vervaeke, Javier Muñoz de Morales Galiana)

De cursus onderzoekt de belangrijkste tendensen in de ontwikkeling van het Spaanse theater in de Gouden Eeuw. Volgende onderwerpen kunnen aan bod komen:

- Theorieën over het drama tijdens de Middeleeuwen en de Renaissance
- De impact van Lope de Vega en zijn 'Arte nuevo de hacer comedias'
- Het brede spectrum aan subgenres binnen het drama
- Canonieke versus non-canonieke teksten

- De politieke en sociale aspecten van het theater
- De oorspronkelijke opvoering van theaterstukken
- De rol van vrouwen als actrices en auteurs
- Lope de Vega, Tirso de Molina, Calderón de la Barca, Andrés de Claramonte, Ana Caro, María de Zayas
- Rijk en metrum in het Spaanse drama
- Moderne receptie en opvoeringen van toneelstukken uit de Gouden Eeuw

SCANDINAVISCH TALEN

Historisch-comparatieve Scandinavische taalkunde (Johanna Barddal)

Inleiding tot de geschiedenis van de Scandinavische talen, met inbegrip van runologie en Oudnoors. De cursus heeft zodoende zowel een synchrone als een diachrone focus. Teksten van verschillende Oudscandinavische talen zullen gelezen, geanalyseerd en vertaald worden. Tevens zal de Oudnoorse grammatica en de taalkundige ontwikkelingen van het Oudnoors tot de moderne Scandinavische talen worden bestudeerd. Het meeste tekstmateriaal dat tijdens de cursus gelezen zal worden komt uit het Oudijlands, zoals bv. de saga's, maar ook teksten in andere Oudscandinavische talen, zoals het Oudnoors, Oudzweeds en het Ouddeens, komen aan bod.

ALGEMEEN HISTORISCHE KEUZEVAKKEN

Vergelijkende taalwetenschap: Indo-europese talen (Leonid Kulikov)

Probleemgeschiedenis van de Indogermanistiek; haar genese wordt bekeken, en gesitueerd in de algemene tijdsgeest. Het netwerk van de overeenkomsten, in de verschillende domeinen van de taal, tussen de Indo-Europese taalgroepen wordt bestudeerd, met speciale nadruk op de klassieke talen, het Oudindisch, de Germaanse talen, waartoe het Nederlands behoort, en de Slavische talen. Een overzicht van de externe geschiedenis van het Proto-Indo-Europees, aan de hand van de relevante linguïstische en archeologische gegevens. Een overzicht van de Indo-Europese mythologieën; reconstructie van de Proto-Indo-Europese mythologie en kosmogonie. Het mythologische pantheon en de belangrijkste goden, Dumézil en zijn theorie van de drie functies.

Historische antropologie van de Middeleeuwen en Vroegmoderne tijd (Jeroen Deploige, Anne-Laure Van Bruaene)

In dit opleidingsonderdeel dienen studenten inzicht te verwerven in de toepassing van (cultureel-)antropologische onderzoeksmethoden in het historisch onderzoek van de middeleeuwen en vroegmoderne tijd en in de specificiteit van de historische antropologie zoals die door historici is ontwikkeld sinds het einde van de jaren 1980.

Werkcolleges waarin via gevalstudies wordt ingegaan op een aantal belangrijke thema's uit de historische antropologie. In deze gevalstudies wordt vooral nadruk gelegd op de confrontatie van interdisciplinaire, theoretische literatuur met concreet onderzoek. Enkele voorbeelden van thema's die aan de orde komen, zijn:

- groepsculturen
- culturele toe-eigening
- doodsbetovering
- rituelen
- vrije tijd
- dieren
- drinken
- gender
- religieus geweld
- emoties
- geheugen
- ...

Theorieën van de cultuurgeschiedenis (Alexander Roose)

Deze cursus beoogt een overzicht van twintigste-eeuwse vormen van cultuurhistorisch onderzoek en van de concepten en methodologische principes die dat onderzoek ondersteunen. De focus van de cursus zal liggen op de vroegmoderne tijd (16e-17e eeuw). De student wordt vertrouwd gemaakt met het werk van een aantal belangrijke denkers die de voorbije anderhalve eeuw als belangrijke inspiratiebronnen op de voorgrond zijn getreden, alsook met de concrete werkwijze die het werk van elk van deze 'inspiratoren' heeft geïnstitutionaliseerd.

In deze cursus gaan we in op het werk van een aantal vooraanstaande denkers die zich in hun geschriften hebben gebogen over de vroegmoderne periode in de westerse cultuurgeschiedenis. De belangrijkste denkers die aan bod komen zijn: Jakob Burckhardt, Aby Warburg, Johan Huizinga, Norbert Elias, Michel Foucault, Michel de Certeau, Hans Blumenberg, N. Zemon Davis, Carlo Ginzburg, Stephen Greenblatt, Timothy Brook.

Theoretische Geschiedenis (Berber Bevernage)

Theoretische geschiedenis reflecteert over geschiedenis als verzameling van gebeurtenissen in het verleden (res gestae) en geschiedenis als de verzameling verhalen die over dat verleden worden geformuleerd (historia rerum gestarum).

Op die manier komen we tot twee grote subvelden:

1. De lange traditie van 'substantiële' geschiedfilosofie die bespiegelt over de natuur of de vorm van het verleden zelf (b.v. historisch periodiseren, causaliteit, recurrenties en patronen)
2. De analytische geschiedfilosofie die vooral focust op epistemologische- of kennisproblemen enerzijds en de narratieve technieken en representatiestrategieën die historici hanteren anderzijds

Aan de hand van voorbeelden uit de geschiedtheorie wordt de relatie tussen heden en verleden, tekst en context, oorzaak en toeval, structuur en agens, waarheid en dichtung, objectiviteit en subjectiviteit, wetenschap en engagement belicht.

Wetenschapsgeschiedenis (Pieter Beck, Jana De Kockere)

Het vak biedt een gevorderde inleiding op de wetenschappelijke revolutie van de zestiende en zeventiende eeuw en een overzicht van debatten en benaderingen binnen de discipline van de wetenschapsgeschiedenis.

We beginnen met een historiografische situering van het idee dat er zoiets heeft plaatsgevonden als een wetenschappelijke revolutie. We kijken daarvoor naar de institutionalisering van wetenschap doorheen de negentiende eeuw en de reflecties daarop die hebben geresulteerd in het ontstaan van de discipline van wetenschapsgeschiedenis. Centraal daarbij staat het idee dat wetenschap karakteristiek is voor "moderniteit". We zullen daarbij stilstaan bij zowel de temporele als ruimtelijk-culturele breuk die samenhangt met het idee van moderniteit en de historiografische vragen die dat oproept.

Aan de hand van selecties uit primaire teksten bespreken we een aantal van de belangrijkste evoluties binnen het natuurfilosofische denken uit de zestiende en zeventiende eeuw. We trachten de transformaties in kennisidealen te begrijpen door hen in verband te brengen met de veranderende maatschappelijke context.

We kijken aan de hand van een aantal concrete gevalstudies naar thema's zoals debatten over de rol van wiskunde in de natuurfilosofie in relatie tot experimenten, het toegenomen belang van onderzoek als een collectieve activiteit, de verhouding tussen wetenschap en religie, de veranderende rol van de universiteit als kennisinstituut,

Daarnaast zullen we op meta-niveau kijken hoe die transformaties op verschillende manieren geanalyseerd en begrepen werden in de discipline van de wetenschapsgeschiedenis. Hierbij zal ook de opkomst van de wetenschapsgeschiedenis als discipline zelf gehistoriseerd worden..

Ter afsluiting van de lessenreeks geeft elke student een presentatie over een zelfgekozen primaire tekst uit de wetenschappelijke revolutie.

Grondige studie van teksten uit de antieke en middeleeuwse wijsbegeerte (Danny Praet)

De studenten worden vertrouwd gemaakt met de historische interpretatieproblemen die zich stellen bij de lectuur van antieke, middeleeuwse en (desgevallend) renaissance wijsgerige teksten (in vertaling) en worden geconfronteerd met een aantal moderne interpretaties van antieke en middeleeuwse teksten.

Schrift en schrijfcultuur tijdens de middeleeuwen (Els De Paermentier)

Deze cursus biedt een cultuurhistorisch overzicht van de ontwikkeling van schrifttypes en schrijftechnieken in West-Europa van de late Oudheid tot de vroege Renaissance, met nadruk op de middeleeuwse periode. Aan de hand van talrijke voorbeelden wordt inzicht verschaft in de voornaamste paleografische kenmerken van deze schrifttypes en in de politieke, economische, culturele en technische factoren die hun evolutie en mutaties hebben beïnvloed. Verder wordt stilgestaan bij de materiële context waarin manuscripten en documenten werden vervaardigd, bij middeleeuwse lees- en lay-

outpraktijken, en bij de omstandigheden waarin middeleeuwse scribenten werkten. Een afsluitend discussiecollege is gewijd aan de mogelijkheden en beperkingen van digitale toepassingen binnen de onderzoeksdiscipline van de paleografie.

- Ontwikkeling van de paleografie als hulpwetenschap en relatie tot andere hulpwetenschappen voor de studie van de middeleeuwen
- Terminologie en problemen rond de nomenclatuur van middeleeuwse schrifttypes
- Evoluteschets van westerse lettervormen, met aandacht voor factoren van mutatie op cultureel, politiek, economisch en schrijftechnisch vlak
- Materiële totstandkoming van manuscripten en documenten
- Digitale ontwikkelingen en toepassingen binnen het vakgebied

Lesmateriaal: beschikbaar in Engels en in Nederlands

Vak in het Engels gedoceerd

Theory of Literary Translations (Arvi Sepp, VUB; Ilse Logie, Bram Lambrecht)

Dit vak - dat georganiseerd wordt in samenwerking met de VUB - is opgevat als een seminarie en een workshop over literair vertalen waarin belangrijke theoretische teksten over literair vertalen zullen worden gelezen en besproken. Het betreft teksten die aan de basis liggen van het vakgebied Translation Studies (zoals die van Schleiermacher, Benjamin, Jakobson of Venuti...). Ze behandelen zowel invloedrijke opvattingen over vertalen in verschillende periodes van de Europese cultuurgeschiedenis als recentere tendenzen, zoals het nadenken over de ideologie en de ethiek inherent aan het literaire vertalen. Dit betekent dat tijdens het seminarie zal worden gereflecteerd over taalkundige, cognitieve, sociologische en culturele aspecten van het literair vertalen maar dat er ook aandacht zal zijn voor de vertaalpraktijk. Om de aandacht op bovengenoemde onderwerpen te kunnen richten zal dit seminarie in drie verschillende thematische delen uiteenvallen:

- 1) Conceptuele grondslagen van het theoretisch denken over literair vertalen (Vrij versus letterlijk vertalen, Auteurschap en vertalen, Vertalen en Memory);
- 2) Vertaling en samenleving (vertaalsociologie, vertaling en censuur, centrum/periferie en vertaling) en
- 3) Toegepaste vertaalanalyse waarbij studenten specifieke methodes en theorieën in verband brengen met concrete case studies.

Door middel van *blended learning* zullen studenten de kans krijgen om competenties inzake vertaalwetenschap en literair vertalen te verwerven. In één workshop gaan we praktisch aan de slag met poëzievertaling.

Vak in het Engels gedoceerd

Onderzoeksproject (taal- en letterkunde, Maaheen Ahmed, Klaas Willems, Ludovic De Cuyper, Elke Gilson)

In overleg met de tutor stelt de student een programma samen voor vijf studiepunten. Het onderzoeksproject kan in het verlengde liggen van het scriptieonderzoek maar dat is niet noodzakelijk. Het programma omvat drie delen:

- (1) Draft van een onderzoeksproject dat de student dient op te stellen volgens de gangbare richtlijnen van een projectaanvraag bij een financierende instelling zoals het FWO, d.w.z. met informatie over: de context van het onderzoek, de vraagstelling, theoretische inbedding en methodologie, eventuele hypotheses, een werkplan, de beoogde/verwachte resultaten, begeleiding, eventuele studieverblijven in het buitenland, enz.)
- (2) Een portfolio waarin verslag wordt gemaakt van onderzoeksactiviteiten. Deze activiteiten kunnen bestaan uit lectuuropdrachten, het volgen van presentaties, lezingen, een summer/autumn school, deelname aan een congres of een workshop, het zelf geven van een presentatie, het deelnemen aan een lopend onderzoeksproject, het volgen van een MOOC, enz. De student neemt ook zoveel als mogelijk deel aan de onderzoeksactiviteiten in de onderzoeksgroep van de tutor. De student participeert in besprekingen binnen de groep die betrekking hebben op het onderzoek van de leden van de groep, de planning van onderzoeksactiviteiten, discussies, interne presentaties, projectaanvragen, de voorbereiding van abstracts en congresdeelnames, de voorbereiding van wetenschappelijke publicaties, enz.

(3) Een eindgesprek met de tutor ter afsluiting van het programma waarin het portfolio, de draft van het onderzoeksproject en de vorderingen in onderzoekspraktijk in de onderzoeksgroep van de tutor worden besproken.

Het opleidingsonderdeel biedt veel vrijheid aan de student en de tutor en doet een uitdrukkelijk beroep op de verantwoordelijkheid van de student. Op die manier wil het vak de student voorbereiden op de positie die hij/zij na zijn/haar opleiding inneemt in de maatschappij, waar van hem/haar attitudes en vaardigheden zoals zelfstandigheid, ondernemingszin, reflexief-kritische houding, creativiteit, flexibiliteit, assertiviteit en verantwoordelijkheid voor de afwerking van projecten gevraagd worden.

Het programma dient te voldoen aan de voorbereidende professionele en/of onderzoek-georiënteerde voorwaarden die op Masterniveau gelden. Elk voorstel van onderzoeksproject dient aan de coördinator ter goedkeuring te worden voorgelegd, die vervolgens de opleidingscommissie of haar vertegenwoordiger informeert. Bij vragen en/of problemen overlegt de coördinator met de tutor; ook daarover wordt de opleidingscommissie of haar vertegenwoordiger geïnformeerd. Voor de samenstelling van het programma verwijst de opleiding naar de activiteiten die door de verschillende onderzoeksgroepen van de Universiteit Gent georganiseerd worden, zowel binnen als buiten de faculteit. Er dient in acht te worden genomen dat de student over de nodige voorkennis dient te beschikken indien hij/zij als host een andere onderzoeksgroep kiest dan de onderzoeksgroepen die hij/zij kent van de eigen opleiding (bv. een onderzoeksgroep van een andere opleiding in de faculteit of buitende eigen faculteit). Elke keuze van een onderzoeksgroep dient vooraf te worden besproken met de coördinator, die indien noodzakelijk ook overleg pleegt met de geïntendeerde tutor.

Onderzoeksproject (geschiedenis, Lieve Van Hoof, Niels Fieremans, Giorgia Nicosia)

1. Theoretische component (110u)

De student wordt in een aantal groepsbijeenkomsten geïntroduceerd tot de praktijk en de context van hedendaags academisch onderzoek in het vakgebied geschiedenis, het systeem van onderzoeksfinanciering, en evaluatiecriteria voor onderzoeksvoorstellen. Hij of zij stelt een proefvoorstel op voor onderzoeksfinanciering op basis van het eigen masterproefonderzoek. Al mag daarbij ter ondersteuning gebruikt worden conform de regels van de Vlaamse en Europese onderzoeksfinanciering. De student geeft ook een proefinterview over het onderzoeksvoorstel, bestaande uit een korte presentatie gevolgd door een korte vragensessie.

2. Praktijkcomponent (40u)

Voor de praktijkcomponent participeert de student in de academische wereld en de wereld van het wetenschappelijke onderzoek, onder begeleiding van een tutor, bij voorkeur de masterproefpromotor. De student stelt in overleg met zijn/haar tutor en de lesgever een gevarieerd stageprogramma samen dat inzicht in het opzet en de werking van wetenschappelijk onderzoek en de academische wereld. Na afloop van de stage dient de student een stagedossier in dat bestaat uit een overzicht van de opgenomen stage-activiteiten, een reflectie van de implicaties van de stage-activiteiten voor het eigen onderzoek, en een kritische reflectie op de academische wereld op basis van de stage.

VRIJE KEUZE

In de vrije keuze (2.1 in de studiegids) mag je een vak naar keuze opnemen. Het is de bedoeling dat dit vak het studieveld van je keuze versterkt. Je kan een bijkomend taalvak kiezen, een historisch vak, een (nog niet-opgenomen) BA-vak of een vak uit een andere faculteit, zelfs uit een andere Vlaamse universiteit. Het vak moet worden goedgekeurd door de curriculumcommissie.

ONDERZOEKSSTAGE

Voor een uitvoerige behandeling van dit opleidingsonderdeel verwijzen we naar de stagegids die online beschikbaar is, zie: <http://www.htl.ugent.be/>

MASTERPROEF

In dit vervolmakingsvak wordt de student als afronding van zijn / haar masteropleiding gevraagd om zijn / haar beheersing van een aantal eindcompetenties van de opleiding (op wetenschappelijke wijze kunnen denken en handelen, onderzoeksmethoden en - technieken kunnen toepassen op een gevorderd niveau, over eigen onderzoek kunnen communiceren met vakgenoten) te demonstreren door het schrijven van een verhandeling van een 20.000-tal woorden (exclusief bibliografie en bijlagen).

Richtlijnen en afspraken i.v.m. de masterproef staan vermeld op de studiefiche en op de HTL-specifieke site "A004504A - Masterproef" op Ufora.

De inhoud van de masterproef is te bepalen met de promotor. Als promotor kunnen alle aan de opleiding verbonden doctores optreden. Studenten mogen gerust verder werken op het onderwerp van hun bachelorproef.

Begincompetenties: Met succes een bachelor-onderzoekstaak afgewerkt hebben of de erin beoogde competenties op een andere manier verworven hebben.

DEADLINES MASTERPROEF

Registratie van werktitel en (co-)promotor: 17 november 2025

Indiendata

Januari zittijd	6 januari 2026 (voor 16.00u)
Juni zittijd	26 mei 2026 (voor 16.00u)
Augustus zittijd	11 augustus 2026 (voor 16.00u)

In de opleiding Historische Taal- en Letterkunde geldt, net als voor de opleiding Taal- en Letterkunde, dat de studenten hun masterproef *digitaal indienen*.

De masterproef wordt mondeling verdedigd. Deze mondelinge verdediging bestaat uit drie onderdelen en duurt, inclusief nabespreking, 30 minuten:

- 1) 10 minuten presentatie door de student. Hierbij worden 5 minuten besteed aan de presentatie van de doelstelling en de conclusies van de masterproef, en 5 minuten worden gebruikt om via een zelfevaluatie de zwaktes en sterktes van dezelfde masterproef aan te wijzen.
- 2) 15 minuten discussie tussen student en evaluatoren
- 3) 5 minuten voor de nabespreking tussen de evaluatoren (zonder de aanwezigheid van de student).

De studenten mogen, indien gewenst, een hand-out van 1 pagina uitdelen, maar kunnen geen PowerPointpresentatie opzetten. De studenten ontvangen op voorhand de lezersverslagen van de evaluatoren, zodat zij zich kunnen voorbereiden op mogelijke vragen. De masterproef wordt in principe verdedigd in de bestudeerde taal, of (bv. bij dode talen) in het Nederlands. Studenten kunnen een aanvraag indienen om in een andere taal te verdedigen (OER, art. 59, §1,5). De mondelinge verdediging wordt georganiseerd aan het einde van de examenperiode.

ONDERSTEUNING BIJ HET SCHRIJVEN VAN DE MASTERPROEF

Het eerste aanspreekpunt voor je masterproef is uiteraard je (co-)promotor).

Sommige websites bieden veel goede raad voor het schrijven van een paper/masterproef. We verwijzen graag naar:

<http://www.schrijven.ugent.be/onderzoekspaper> (inloggen noodzakelijk)

<https://onderzoektips.ugent.be/>

<https://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies>

Overzicht van instanties die hulp kunnen bieden bij het schrijven van een masterproef aan de UGent

FACULTEIT LETTEREN EN WIJSBEGEERTE		UGENT	
Bibliotheek	Studiebegeleiding hogerejaarsstudenten	Talenbeleid	Studentenpsychologen
De facultaire bibliotheek beantwoordt al je vragen over: • snelle en efficiënte (online) zoekmethodes • de UGent-catalogus • het selecteren van de juiste bronnen of databanken voor je onderzoek • referentiemanager Zotero	De studiebegeleiders helpen je met: • plannen (opdelen in kleinere, behapbare werkpakketten, combineren van werk en studies/masterproef, plannen van een thesisjaar...) • concentratiestoornissen, faalangst, uitstelgedrag, psychosociale problemen • correct communiceren met je promotor	Team studieadvies biedt aan: • een Ufora-leerpad: Academisch schrijven in een notendop met aansluitend vraag- en antwoordsessies • workshops academisch schrijven, voor data, zie: hier	Bij de studentenpsychologen kan je terecht voor: • individuele begeleiding wanneer je vast komt te zitten door persoonlijke problemen • trainingen in groep (o.a. rond faalangst of uitstelgedrag bij het schrijven van een bachelor- of masterproef)
Contact: • via mail • via chat • op een drop-in sessie (donderdagnamiddag vanaf start academiejaar) • onderzoekstips.ugent.be	Contact: • via mail • afspraak via online agenda	Contact: • via mail	Contact: • via telefoon: 09 331 00 31 • via mail

Voorstellen van onderwerpen:

Deze lijst geldt enkel als inspiratiebron. Je kan ook contact opnemen met ZAP-leden of doctores die niet op deze lijst staan en je kan onderwerpen voorstellen die niet op deze lijst staan. Meer inspiratie kan je vinden via: [Schrijven | Onderwerpkeuze \(ugent.be\)](#).

ENGELS

Prof. Dr. Andrew Bricker

Onderzoeksgebied: Engelse letterkunde uit de vroegmoderne periode

Areas of Specialization

- English Literature before 1800, especially c. 1550-1800
- History and Theory of Satire, especially c. 1550-1800
- History and Theory of the Novel, especially c. 1660-1800
- Poetry and Poetics, especially c. 1550-1800
- Narrative and Narrative Theory, especially c. 1550-1800
- Drama and Theatre History, especially c. 1550-1800
- Law and Literature, especially c. 1550-1800
- History of the Book, Bibliography and Material Culture Studies, especially c. 1550-1800
- Cognitive Approaches to Literature, especially c. 1550-1800

Suggested Topics

- Early Anglo-American Black Writing in English, including abolitionist non-fiction, memoir and autobiography, and fiction and poetry (ca. 1600-1850)
- The literary and legal afterlife of the Zong (1781) massacre and its relationship to archives of law, the transatlantic slave trade, and M. NourbeSe Philip's poem Zong!
- The afterlife of Spanish picaresque (Lazarillo de Tormes) and quixotic (Don Quixote) in the English rogue, ramble and quixotic novels of the eighteenth century (e.g., Defoe's, Moll Flanders, Fielding's Joseph Andrews, or Charlotte Lennox's The Female Quixote) (co-supervisor: Prof. Dr. Elizabeth Amann)
- Women's satire and comedy in the eighteenth century, e.g., the works of Lady Mary Wortley Montagu, Eliza Haywood, Aphra Behn, Charlotte Lennox, etc.
- The politics of feeling in eighteenth-century fiction, e.g. representations of (or the absence of) sentimentalism, the passions, cruelty, etc.

Connections between literature and the Enlightenment (c. 1660-1800)

- The transhistorical development of satire from Antiquity to today
- The "rise of the novel": the theory and development of prose fiction, especially c. 1660-1800
- The Scriblerians (Swift, Gay, Pope, et al.): their friends and enemies
- Women in/and literature, c. 1550-1800
- The relationship between law and literary form and history, especially c. 1550-1800
- Projects related to the material history of texts, such as the forms they circulated in, their publication histories, and their reception, especially c. 1550-1800
- Narrative technique and reader reception, especially c. 1660-1800
- Satire and the development of caricature/visual satire, especially c. 1660-1840

These are only a few recommended topics; I am also open to other approaches. In particular, I would also happily welcome projects on any British author publishing between c. 1500 and 1800, such as Francis Bacon, William Shakespeare, John Milton, John Dryden, Aphra Behn, Jonathan Swift, Lady Mary Wortley Montagu, Alexander Pope, John Gay, Eliza Haywood, Delarivier Manley, Daniel Defoe, Bernard Mandeville, Joseph Addison, Richard Steele, Samuel Johnson, Thomas Hobbes, John Locke, David Hume, Adam Smith, Henry Fielding, Olaudah Equiano, Laurence Sterne, Mary Wollstonecraft, Oliver Goldsmith, Henry Mackenzie, Anna Letitia Barbauld, James Thomson, Thomas Gray, and Jane Austen, among others.

Prof. Dr. Elly McCausland

Onderzoeksgebied: Engelse literatuur

Areas of Specialization

- Children's and young adult literature
- Victorian literature/literature of the long nineteenth century
- Ecocriticism and the environmental humanities
- Medievalism and adaptation
- Arthurian literature

Suggested Topics

- Representations of adventure and/or risk in literature (both adult and children's/YA literature), particularly in dialogue with trust and risk theory (from the social sciences)
- The aquatic in literature: representations of underwater life, oceans, aquaria, 'blue extinction'...
- Plant life in literature: plants as figures of horror, fascination, desire, anxiety...(this could also extend to other media such as film)
- Contemporary adaptations of the King Arthur legend in literature and other media (film, TV, games, etc.)
- Depictions of food and eating in literature; the symbolic significance of growing, harvesting and consuming food in literary texts, particularly in relation to utopia/dystopia
- Representations of the body, particularly the pained/fragile/ruptured body, in medieval literature
- Victorian imperial romance: constructions of a geographical 'other'; the gendering of colonised space; masculinity and imperial adventure
- The Gothic, particularly mid-late Victorian gothic

Prof. Dr. Ellen Simon

Onderzoeksgebied: Engelse historische taalkunde

Supervision of topics on the interface between phonology/phonetics and historical English linguistics. Potential topics to be discussed are /h/-dropping in the history of English, variation and change in dental fricatives or the development (and acquisition) of silent letters in English (or, more generally, the relationship between orthography and phonological development in the history of English).

DUITS

Prof. dr. Anne Breitbarth

Onderzoeksgebied historische Duitse taalkunde

Onderwerpen met betrekking tot

- * morfologie en syntaxis van het Oud-, Middel- en Vroegnieuwhoogduits, Oudsaksisch en Middelnederduits
- * morfosyntactische en semantische taalverandering in de diachronie van het Hoog- en Nederduits
- * corpuslinguïstiek en taaltechnologie: samenstelling en annotatie van historische corpora

Uiteraard kunnen studenten ook zelf voorstellen m.b.t. het Oud- en /of Middelhoogduits, Oudsaksisch en /of Middelnederduits formuleren

FRANS

Prof. dr. Alexander Roose

Onderzoeksgebied Franse literatuur uit de middeleeuwen, 16e en 17e eeuw

- Le roman courtois
- La littérature, et le théâtre de la Renaissance
- Montaigne, Marie de Gournay
- La littérature baroque
- Blaise Pascal
- La postérité de la Renaissance, du Grand Siècle
- L'histoire culturelle française

Prof. dr. Peter Lauwers

Onderzoeksgebied Franse historische taalkunde

- émergence de certaines structures
 - évolution des pluralia tantum
 - évolution de l'ordre des mots sujet – copule – attribut: Grande fut sa surprise (= trace d'un ancien usage) ; tel fut
 - le recul de la construction résultative
- évolution des mots grammaticaux
 - l'émergence/la disparition de verbes copules et d'auxiliaires manoir/rester/demeurer
 - évolution des mots renforçant la négation
- évolution de la productivité de constructions au fil du temps

GRIEKS

Prof. Dr. Floris Bernard

Onderzoeksgebied Griekse letterkunde (oudheid en middeleeuwen)

Byzantijnse letterkunde: alle mogelijke onderwerpen welkom:

- ofwel een eerder literairhistorische benadering van een enkele tekst (intertekstualiteit, retorische analyse, satirische of polemische technieken)
- ofwel een eerder cultuurhistorische benadering (rol van onderwijs, beeld van Constantinopel of Rome, link tussen kunstobject en epigram, filosofische debatten, landschappen en natuur, "emotionele" thema's als lachen, huilen, humor, etc.)

- Oudgriekse letterkunde: focus op volgende specifieke genres

- Epigram en inscriptie
- Epistolografie

- Paleografie en manuscriptkunde:

- Studie en beschrijving van één specifiek manuscript of nauw verwante groep van manuscripten, waarbij je aandacht hebt voor zowel puur paleografische/codicologische kenmerken (schrift, bladspiegel, structuur manuscript) en literaire/cultuurhistorische kenmerken (keuze teksten, patronage, miniaturen, etc.).
- Overlevering van een "fluïde" tekst: verzameling spreuken/aforismen, heiligenleven, middeleeuwse roman

- Kritische editie van een onuitgegeven tekst (samen met co-promotor dr. Bertola of dr. Ricceri)

Prof. dr. Kristoffel Demoen

Onderzoeksgebied Griekse literatuur (Oudheid en Middeleeuwen)

- Oudgriekse en Byzantijnse letterkunde: thematische onderwerpen, of besprekingen van een bepaald werk of auteur, al dan niet in het format 'inleiding, vertaling en commentaar' - waarbij inleiding en commentaar literaire en interpretatieve problemen behandelen
- Cultuurhistorische onderwerpen, waarbij Griekse (evt. gecombineerd met Latijnse) literaire teksten als bronnen worden gebruikt
- Vertaaltheorie en -praktijk: literaire vertalingen van Griekse teksten met vertaalverantwoording; analyse van vertalingen uit of naar het Grieks.

Alle voorstellen binnen deze vakgebieden zijn welkom. Geïnteresseerde studenten kunnen een lijst bekomen met voorbeelden van eerder begeleide thesisonderwerpen, als mogelijke inspiratie. Ook de meeste onderwerpen uit de lijst met mogelijke onderzoekstaken (zie brochure Bachelor3) kunnen gekozen worden als onderwerp voor een masterproef.

Sommige auteurs of corpora sluiten, nauwer dan andere, aan bij de aanwezige expertise in de onderzoekseenheid Griekse letterkunde (reeds eerder behandeld in thesissen, of onderdeel van lopend of gepland projectonderzoek). Dit geldt voor onderzoeksthema's in verband met Philostratos en de tweede sofistiek, laatantieke en vroegchristelijke narratieve literatuur, Byzantijnse poëzie en 'boekepigrammen' in middeleeuws-Griekse manuscripten.

Prof. dr. Koen De Temmerman

Onderzoeksgebieden: Griekse en Latijnse literatuur, receptie van de oudheid in latere periodes, narratologie, antieke retoriek (en de doorwerking ervan)

Onderstaande lijst is niet exhaustief noch restrictief. Studenten worden uitdrukkelijk aangemoedigd zelf onderwerpen binnen hun eigen interessesfeer aan te reiken.

GRIEKSE EN LATIJNSE LITERATUUR

- Antieke fictieliteratuur (Latijnse en Griekse roman, fictionele biografieën zoals de *Alexanderroman*, *Leven van Aesopus*, etc.)
- Romaneske tragiek: het spel met de tragici in (één van de) Griekse en/of Latijnse romans (Heliodorus, Apuleius, Petronius, etc.)
- De ik-vertelling in de antieke roman: spelen met perspectief
- De karakterisering van *personae minores* in de Griekse roman
- De rol van retoriek in de antieke roman
- Wijsheidsspreuken (*gnoma*) in de roman van Heliodorus
- Heliodorus en het Christendom
- De *Alexanderroman*: een "geromantiseerd" Alexanderverhaal
- Het gebruik van Latijnse literatuur in Griekse romans
- Paideia in (één van) de antieke roman(s)
- De apostel als romanheld: romanse elementen in de *Apocriefe Apostelakten*
- Pseudo-Neilos' *Narrationes*: een laat-antieke roman?
- De biografie tijdens de Tweede Sofistiek: feit en fictie
- Sofistenbiografieën (Philostratus, Eunapius): over de filmsterren van de oudheid?
- Antieke biografieën van keizers en andere politici (Suetonius, Plutarchus, Tacitus' *Agricola*)
- Antieke biografieën van filosofen (Diogenes Laertius en zijn *Filosofenlevens*, Porphyrius en Iamblichus over Pythagoras, Porphyrius over Plotinus, Marinus over Proclus, Damascius over Isidorus, etc.)
- Xenophon's *Cyropaedia* en de antieke biografie
- Isocrates' *Evagoras* en de antieke biografie

- Feit en fictie in de Homerusbiografieën
- Nepos' *Leven van Atticus* en Damascus' *Leven van Augustus*
- Philo's *Leven van Mozes*
- Plinius' *Panegyricus* als biografisch encomium
- Lucianus: satirische en idealiserende *Levens*
- Augustinus' *Confessiones* en de technieken van de autobiografie in de oudheid
- Griekse en/of Latijnse heiligenlevens en/of martelarenakten
- De martelaar als romanheld: romaneske elementen in de laatantieke verhalen over christelijke martelaren
- Hieronymus en fictionalisering: de *Levens* van Malchus, Hilarion en Paulus de eerste kluisenaar
- Het *Leven en de mirakels van de Heilige Thecla*: 5de-eeuwse romaneske fictie?
- Fictie in laat-antieke hagiografie
- Persoonsbeschrijvingen en karakterisering in één van de antieke historiografen (Herodotus, Thucydides, Livius, Tacitus, etc.)
- Persoonsbeschrijvingen en karakterisering in één van de antieke biografen (Suetonius, Plutarchus, Diogenes Laërtius, Tacitus' *Agricola*, etc.)
- Focalisatie en karakterisering in één of meerdere auteurs van Latijnse en/of Griekse verhalende literatuur
- De representatie van *êthos* ('character') in antieke literatuur
- De beeldvorming rond Marathon (of andere symboolplaatsen, zoals Troje en Carthago) in de late oudheid
- Antieke literatuurtheorie en moderne narratologie

RECEPTIE (mogelijks in co-promotorschap met collega's Letterkunde)

- De receptie van de antieke roman in de *Apocriefe Apostelakten*, *Martelarenakten* en hagiografie
- De receptie van de antieke roman in de Perzische middeleeuwen
- De receptie van de antieke roman in het middeleeuwse Westen
- De continuïteit van antieke romanliteratuur. Romans in de oudheid en hun invloed in de Byzantijnse periode, middeleeuwen, renaissance en later.
- De plaats van de oudheid in Shakespeare, Cervantes, Rabelais, etc.
- Griekse en Latijnse hagiografie en middeleeuwse romance-literatuur
- Doorwerkingen van de oudheid in middeleeuwse ridderromans
- *Barlaam en Josaphat*: een middeleeuws-Griekse Boeddha-roman
- De *Historia Apollonii Regis Tyri* en de middeleeuwse verhaaltraditie
- De *Alexanderroman* in de middeleeuwse verhaaltraditie
- De receptie van antieke biografie in het Westen vóór de renaissance
- Antieke biografieën in de renaissance
- Antieke tragedies in de 17de eeuw
- Grote figuren uit de oudheid en hun receptie/typering in latere literatuur
- Symboolplaatsen uit de oudheid (Troje, Marathon, Carthago) en hun receptie in latere literatuur

ANTIEKE RETORIEK (EN DE DOORWERKING ERVAN IN LITERATUUR EN MODERNE SPEECHES)

- Antieke fysiognomie in literaire portretten
- *Ethopoeia* in één van de historiografen of biografen
- Antieke retorische oefeningen en het antieke schoolsysteem – en in het onderwijs vandaag?
- Fictionalisering in de *Declamationes* (Seneca, Ps.-Quintilianus)
- Epische en tragische personages in de *progymnasmata* van Libanios (of andere retorische verzamelingen, eventueel vergelijking Griekse en Latijnse handboeken)
- Antieke retorische theorie en moderne handboeken over communicatie: niets nieuws onder de zon?
- Aristoteles' *Rhetorica* als analysemodel voor moderne speeches
- Quintilianus' *Institutio oratoria* en moderne speeches
- Antieke retoriek in moderne politieke speeches (vb. van Obama en/of andere Amerikaanse presidenten)

Prof. Dr. Klaas Bentein

Onderzoeksgebied: Griekse taalkunde

- Oudgriekse taalkunde: semantiek, syntaxis & pragmatiek vanuit synchroon & diachroon perspectief, bv. partikels, tijd & aspect, pronomina, woordvolgorde, adverbia, negatie, discourssegmentatie, Christelijke woordenschat
- Taaltheorie: de toepassing van moderne taalkundige theorieën en inzichten op het Oudgrieks, bv. 'intersubjectiviteit' (Cognitieve Linguïstiek), 'metafunctie' (Systemisch Functionele Linguïstiek), 'constructie' (Constructiegrammatica), 'taalecologie' (Evolutionaire Taalkunde)
- Sociolinguïstiek: de studie van taal in context van het Klassiek tot het Byzantijns Grieks, bv. Atticisme in alledaagse teksten, stilistische verandering in de Late Oudheid, taalkundige herwerkingen van heiligenlevens, etymologie als ideologische praktijk
- Papyrologie & epigrafie: alledaagse teksten, hun auteurs, en hun socio-culturele achtergrond, bv. de formulaire structuur van contracten, legalistische taal in de oudheid, emoties in de papyri, uiterlijke kenmerken van Egyptenaren, patronymica, archieven
- Communicatie in de oudheid: materiële aspecten van communiceren in de oudheid, bv. handschrift, interpunctie, schrijfmateriaal, documentformaat, orthografie, relatie tekst-afbeelding

Prof. Dr. Andrea Massimo Cuomo

Onderzoeksgebied: Griekse taalkunde

I will very much welcome the opportunity of (co-)supervising your work on any topic related to Ancient and Medieval Greek linguistics, and cognate disciplines.

An overview:

* Ancient Greek Linguistics: Studies on: Modality; the historical and literary Greek dialects; the vocabulary of Ancient Greek theater; the language of Menander; the language of Callimachus; Greek lyric poetry: verses as a subject of linguistic studies; Ancient and Hellenistic Greek Grammarians.

* Medieval Greek Linguistics: Studies on: Synchronic and diachronic study of single aspects of the grammar of single registers of Greek (e.g. the reception of inherited grammatical norms and the interactions thereof with then-current lower-registered varieties of Greek; the language of the Latinophones; Medieval Greek translations of Latin texts); the evolution of linguistic characteristics from the Vernacular to Modern Greek.

* Cognitive Linguistics: A cognitive approach to intertextuality and literary reading. E.g.: Studies on voluntary/involuntary quotations and allusions in Byzantine Kunstprosa. The linguistic and cultural competencies of the users of Greek.

* Textual Semiotics: The semantic and semiotic reader of Byzantine high-register texts. E.g.: The application of contemporary insights in textual semiotics to the study of, for example, John Tzetzes' Letters and Chiliades.

* Sociolinguistics: E.g.. studies on: The social role of Atticized Greek in Greek societies from Alexandria to Constantinople; language contact in Byzantium (e.g. a study on the loanwords in a given author's writings)

ITALIAANS**Dr. Kim Groothuis**

Onderzoeksgebied: Italiaanse taalkunde

Dialettologia (temi da svolgere raccogliendo del materiale tramite survey)

- Uso di essere/stare in frasi come "io sto a casa", "io sto stanca" nei dialetti meridionali (o nell'italiano regionale meridionale)
- Il focus fronting in siciliano e/o in sardo (o anche qui, nell'italiano regionale di una delle due isole)
- La selezione dell'ausiliare nei dialetti meridionali
- La negazione nei dialetti settentrionali → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)

- La complementazione nei dialetti centro-meridionali → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)
- I possessivi enclitici → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)
- I clitici soggetto in un dialetto settentrionale o fiorentino (o confronto tra due varietà) → materiale da raccogliere (survey online o interviste con parlanti)
- L'accusativo preposizionale (differential object marking) nei dialetti italiani → materiale da raccogliere (survey online o interviste parlanti)
- Sintassi storica: l'ordine di parole in italiano antico. Qual era l'ordine di parole in italiano antico? – studio su un corpus di testi antichi di diversi volgari/dialetti.

Prof. dr. Teodoro Katinis

Onderzoeksgebied: Italiaanse Letterkunde

200-'300

- La fisiologia d'amore nei poeti dello "stil novo". (Teodoro Katinis)
- I filosofi nella Commedia di Dante Alighieri. (Teodoro Katinis)
- Il viaggio di Ulisse: Dante e l'Umanesimo. (Teodoro Katinis)
- La peste nella letteratura: il Decameron di Boccaccio e/o il Canzoniere di Petrarca. (Teodoro Katinis)

'400-'500

- La traduzione del De monarchia di Dante nel contesto sociale e politico del '400. (Teodoro Katinis)
- Il dibattito su Dante nel Rinascimento italiano. (Teodoro Katinis)
- La malinconia e i suoi effetti nella letteratura del Medioevo e del Rinascimento. (Teodoro Katinis)
- La rinascita del pensiero presocratico nel '400 e '500 in Italia. (Teodoro Katinis)
- La rinascita del platonismo e del neoplatonismo nel '400 e '500 in Italia. (Teodoro Katinis)
- La letteratura medica in volgare. (Teodoro Katinis)
- La forma del dialogo nel Rinascimento e in età moderna: da Castiglione a Galileo Galilei. (Teodoro Katinis)
- La riflessione sull'immaginazione e il suo potere nella letteratura rinascimentale. (Teodoro Katinis)
- Le opere in volgare di Marsilio Ficino (Il commento al Simposio di Platone, Il consilio contro la peste). (Teodoro Katinis)
- Le opere latine di Marsilio Ficino (Libri de vita tres, commenti a Platone, Epistolarium, ecc.). (Teodoro Katinis)
- L' 'amore-mago' nel commento al Simposio di Platone scritto da Ficino. (Teodoro Katinis)
- La letteratura politica del Rinascimento italiano: il Principe di Machiavelli. (Teodoro Katinis)
- La Gerusalemme liberata di Torquato Tasso: personaggi (maschili e femminili), ruoli, simboli, fonti, leadership politico-militare. (Teodoro Katinis)
- Sperone Speroni e il dibattito sulla lingua nel Cinquecento. (Teodoro Katinis)
- La retorica in vernacolare: storia, teoria e prassi. (Teodoro Katinis)

'600-'700

- Il dibattito su poetica e retorica nel secolo del Barocco. (Teodoro Katinis)
- La prospettiva galileiana su Ariosto e Tasso. (Teodoro Katinis)
- Il Canocchiale aristotelico di Emanuele Tesauro. (Teodoro Katinis)

Studenten kunnen ook eigen ideeën aanbrengen.

Dr. Guylian Nemegeer

Onderzoeksgebied: Italiaanse letterkunde

- Letteratura e politica dall'Ottocento fino a oggi: distopie/utopie politiche, democrazia, cittadinanza, populismo, immigrazione, post-migrazione; pensare l'Europa; il letterato come intellettuale pubblico e/o come celebrità; identità ibrida, regionale, nazionale e/o transnazionale; scambi letterari e/o culturali tra l'Italia e altre nazioni europee: riviste,

associazioni culturali, congressi letterari, centenari letterari; Il pacifismo italiano; la fortuna del canone italiano all'estero; ricezione della tradizione premoderna in epoca moderna.

- Approcci: nuovo storicismo, sociologia della letteratuur, estetica della ricezione, transnational Italian studies, analyse del discorso, ecc.

LATIJN

Prof. dr. Wim Verbaal

Onderzoeksgebied Latijnse literatuur

- Theoretisch-poëtische opvattingen omtrent het literair statuut van de Latijnse *fabula*, bijvoorbeeld in de 2de, 12de of 16de eeuw.
- Narratief functioneren van kortverhalen als deel van een collectie, bijvoorbeeld bij Egbert van Luik, (11de eeuw), Johannes van Alta Silva (12de eeuw), Walter Map (12de eeuw), Petrus Alfonsi (12de eeuw), Girolamo Morlini (16de eeuw),...
- Intertekstualiteit in Johannes van Alta Silva's verhalencollectie *Dolopathos* (12de eeuw): interactie met antieke *auctoritates* (Vergilius, Ovidius, de Vulgaat,...) en/of het werk van tijdgenoten (Alain de Lille, Walter van Châtillon,...)
- Positie van *Asinarius* en/of *Rapularius* (beiden 13de eeuw) ten opzichte van de klassieke traditie (classicisme vs. anticlassicisme). Onderlinge vergelijking ook mogelijk.
- Doorwerking van Apuleius' *Amor en Psyche* in vroegmoderne sprookjescollecties (Giambattista Basile, Mme d'Aulnoye,...). Kan zich richten op zowel stilistische, thematische als literair-contextuele elementen.
- Weerwolfsprookjes: vergelijking tussen Marie de France' *Bisclavret* (11de eeuw), *Melion* (12de eeuw) en *De Arthuro rege Britannie et rege Gorlagon lycanthropo* (14de eeuw). Kan zich richten op zowel stilistische, thematische als literair-contextuele elementen.
- in welke mate kan het esthetisch gegeven van de *variatio* of de 'miniatur' teruggevonden worden in de literaire en andere kunstwerken
 - rond 100 (Martialis, Tacitus, Plinius, Statius... naast de boog van Titus)
 - rond 400 (Claudianus, Rutilius, Augustinus... naast de Santa Sabina of in ivoren diptychen)
- welke zijn de literaire equivalenties voor de gotische bouwprincipes als lichtwerking, hoogbouw, versterking van het oriënteringsperspectief en hoe dringen zij door in de literaire werken rond 1100?
- hoe vertaalt de hiëratische beeldstructuur van de Ottonse miniaturkunst zich in de contemporaine literaire werken (Hrotsvitha van Gandersheim, Liudprand van Cremona...)?
- voortleven van de Latijnse satire na Juvenalis (Late Oudheid / Middeleeuwen / Nieuwe Tijden)
- ontstaan en ontwikkeling van het theater in de elfde/twaalfde eeuw (de elegische komedies, dialogerende poëzie of proza)
- ontstaan en ontwikkeling van een satirische literatuur in de twaalfde eeuw (o.a. de Ysengrimus)
- ontstaan en ontwikkeling van het autobiografische genre in de (Late) Oudheid (Augustinus) of in de elfde/twaalfde eeuw (Guibert de Nogent, Petrus Abaelardus)
- betekenis van de *amicitia* in latere werken en auteurs zoals de Waltharius, Petrus Abaelardus, Walafrid Strabo, Petrarca...
- de 'rechtvaardige' oorlog: visie op en interpretatie van de oorlog in het Latijnse epos bij Vergilius, Lucanus, Statius, de Waltharius, Petrarca's *Africa*...
- de interreligieuze dialoog van Minucius Felix' *Octavius* tot Petrus Abaelardus' *Collationes* of *Dialogus philosophi, Iudaei et Christiani*
- de imaginaire geografie in Ludvig Holgers *Iter subterraneum Nicolai Klimii* (1741)
- gebruik en betekenis van metaforen, vergelijkingen, paranomasieën, rijm enz. bij auteurs als Petronius, Cicero, Plinius, Abaelardus, John van Salisbury, Bernardus van Clairvaux, Petrarca, Pico della Mirandola...
- ordeningsprincipes bij de samenstelling van de *epistolaire corpora* van Plinius, Hieronymus, Sidonius Apollinaris, Alcuinus, Anselmus van Canterbury, Bernardus van Clairvaux, John van Salisbury, Petrarca...
- het gebruik van Horatius in de *Ecbasis captivi* (11de eeuw)

- het gebruik van Lucanus bij Suger (12de eeuw)
- het gebruik van Vergilius in de Waltharius
- de brieven van Plinius in het epistolaire corpus van Sidonius Apollinaris (vijfde eeuw) of Hildebert van Lavardin (1100)
- Intertekstualiteit, imitatio en genre: het Latijnse epos en Walter van Châtillon.
- Cicero bij Shakespeare, of: de verschillen en verwantschappen tussen de rol van vriendschap in Shakespeares tragedies en koningsdrama's en de invulling van amicitia door Cicero
- de dialoog met de elegische dichters in de tragedies van Racine
- de dialoog met de pastoraal-georgische gedichten (Vergilius, Walahfried Strabo) in het werk van Constantijn Huyghens

NEDERLANDS

Prof. dr. Youri Desplenter

Onderzoeksgebied Nederlandse literatuur

De onderstaande lijst bevat een aantal algemeen geformuleerde voorstellen. De gedetailleerde onderwerpen worden na afspraak besproken. **Studenten kunnen ook steeds met *eigen ideeën* aankloppen.**

- algemeen:
 - scripties op het gebied van de Middelnederlandse letterkunde
- edities:
 - onuitgegeven Middelnederlandse teksten, te vinden in een handschrift of een (post)incunabel uit de UB Gent, de Stadsbibliotheek in Brugge of een andere bibliotheek; kan ook via microfilms, foto's of scans in het bezit van de universiteit
 - ☞ deelgebieden: religieuze teksten, historische teksten (kronieken), artesteksten (medisch, alchemistisch ...)
- analyses:
 - emoties in de Middelnederlandse literatuur, in rederijkersteksten
 - vrouwbeeld in de Middelnederlandse literatuur, in rederijkersteksten
 - late, veertiende-eeuwse ridderroman of vijftiende- en zestiende-eeuwse prozaromans
 - invloed van de Tien Geboden en de Zeven hoofdzonden op de Middelnederlandse literatuur / rederijkersliteratuur
 - invloed van recht(spraak) op de Middelnederlandse literatuur of een nog weinig of niet bestudeerde artestekst
 - een nog weinig of niet bestudeerde Middelnederlandse tekst, uitgegeven in de reeks *Middelnederlandse Verzamelhandschriften uit de Nederlanden* (bv. uit het Cromburgse handschrift, het Hultemse handschrift...)
- verder mogelijk:
 - masterscriptie op het gebied van de codicologie (= handschriftenkunde); voorwaarde: volgen van het vak *Boekgeschiedenis* (uit het programma van de master Historische Taal- en Letterkunde)
 - masterscriptie over een Oudnederlandse tekst (beperkt); voorwaarde: volgen van het vak *Oudnederlands*

Prof. dr. Jürgen Pieters

Onderzoeksgebied: Vroegmoderne Nederlandse literatuur en Algemene en theoretische literatuurwetenschap

- Vroegmoderne Nederlandse literatuur

- Juvenalis en Persius in Constantijn Huygens' Ooghen-troost
- Horatius in Constantijn Huygens' Ooghen-troost
- Seneca's Brieven aan Lucilius in Constantijn Huygens' Ooghen-troost
- (deze drie onderwerpen zijn specifiek voor studenten Nederlands-Latijn)

- Joodse thema's en motieven in Vondels Jeruzalem Verwoest
- Historiciteit en actualiteit in Vondels Gysbrecht van Aemstel
- Historiciteit en actualiteit in Vondels Palamedes
- Selbstbehauptung in Adam in Ballingschap
- Vondels Altaergeheimenissen als eucharistisch traktaat
- Hendrik IV van P.C. Hooft als vroegmoderne vorstenspiegel
- het beeld van Henri IV in de Gouden Eeuw (Vondel en Hooft)
- Huygens als lezer van Petrarca
- opvattingen over lichaam en ziel in Jacob Cats' Samenspraec tussen lichaam en ziel (eventueel confrontatie met teksten van John Donne)
- D.V. Coornherts Lydens-troost in de traditie van de christelijke consolatio-literatuur
- De 'passies' in Coornherts Zedekunst

- Algemene en theoretische literatuurwetenschap: monografische studies over (aspecten van) het werk van:
 - Jerome McGann
 - Catherine Belsey
 - Stephen Greenblatt
 - Edward Said
 - Hans Blumenberg
 - Michel Foucault
 - Michel de Certeau

Prof. Dr. Kornee van der Haven

Onderzoeksgebied: Vroegmoderne Nederlandse literatuur

Algemeen: scripties op het gebied van de vroegmoderne Nederlandse letterkunde (ca. 1550-1825)

Enkele mogelijke onderwerpen [slechts suggesties]:

- Een Vlaamse verlichting: Maatschappelijke en literaire vernieuwing in de literatuur van de Zuidelijke Nederlanden tussen 1750 en 1800
- Spectatoriale tijdschriften in de Zuidelijke Nederlanden aan het einde van de achttiende eeuw: literaire vernieuwers of journalistieke laatbloeiërs?
- De sentimentele held in de epen van Lucretia van Merken, zoals *David* (1768) en *Germanicus* (1779).
- De opkomst van het burgerlijk treurspel in de Nederlandstalige literatuur en de omgang met emoties
- Geweldsverbeelding in spektakelstukken uit de 17de eeuw (auteurs als Jan Vos en Govard Bidloo).
- Politiek machtsvertoon in de 17de-eeuwse tragedie (bv. bij Joost van den Vondel en Guiliam van Nieuwelandt).
- Nationaal gevoel en gemeenschapsvorming in de politieke gezangen van Jacobus Bellamy en Petronella Moens (1780-1800).
- Technieken van aanspreking (zoals de apostrofe) en hun literaire en maatschappelijke functies in vroegmoderne Nederlandse lyriek.
- Lichamelijkheid en seksualiteit in de vroege roman, bijv. in T'Amsterdamsch Hoerdom (1681) en D'Openhertige Juffrouw (1680).
- Stedelijke meerstemmigheid in Bredero's Spaanschen Brabander (1617).
- Same-gender passion' en flexibele genderrollen in de vroegmoderne Nederlandse tragedies en/of komedies.
- Politiek activisme en lyriek in de Nederlandse literatuur.
- De opkomst van arbeidersliteratuur en andere literatuur 'van onderop'.

Het is ook mogelijk om een masterproef te schrijven op het gebied van de vroegmoderne boekgeschiedenis. Voorwaarde: volgen van het vak Boekgeschiedenis (uit het programma van de master Historische Taal- en Letterkunde)

Voor meer details, stuur een mail (Cornelis.vanderHaven@UGent.be)!

Studenten kunnen ook steeds met *eigen ideeën* aankloppen.

SPAANS EN PORTUGEES

Prof. Dr. Elizabeth Amann

Onderzoeksgebied: Spaanse Letterkunde

El equipo de literatura peninsular (Maxim Rigaux, Christina Bézari y Elizabeth Amann) propone los temas siguientes. Los estudiantes también pueden proponer otros temas de investigación. Si quieres trabajar sobre uno de estos temas u otro tema de literatura española peninsular, manda un mensaje de correo electrónico a Elizabeth Amann, el punto focal de esta área, antes del 15 octubre 2022.

do premodernidad:

- Mujeres escritoras: análisis de textos por mujeres olvidadas
 - Más de 250 mujeres participaron en justas poéticas (competiciones literarias) durante el siglo XVII, muchas de ellas desconocidas o anónimas. Las mujeres, como los hombres de su época, escribieron sus poemas según las reglas de la festividad para la cual se organizó la justa. Se perfilará con el promotor un corpus de textos y un método de investigación adecuados para el trabajo.
 - Ana de Castro Egas publicó en 1629 la Eternidad del Rey Don Filipe tercero Nuestro Señor, el Piadoso. Está dedicada al Cardenal Infante Don Fernando de Austria. Se sugiere hacer un estudio comparativo de este texto con otros similares dentro del subgénero del panegírico regio (o speculum principis).
 - Entre filosofía y medicina: la Nueva Filosofía (1587) de Oliva Sabuco. Análisis del género dialógico del coloquio y/o el uso de la tradición clásica.
 - Ana Francisca Abarca de Bolea escribió, entre otras cosas, Catorce vidas de la Orden del Cister (1655). Más de quince años más tarde, publicó la Vida de la gloriosa Santa Susana (1671). ¿Cómo se posiciona la autora en la tradición de la hagiografía? ¿Se notan diferencias entre sus primeras vidas de 1655 y la de Santa Susana en 1671? Otra opción es de comparar su Vida de Santa Susana con, por ejemplo, el poema La casta Susana, Parafrasi Poética de su sagrada historia (1651) de Manuel de Salinas y Lizana.
- Mujeres heroicas: la representación de heroínas en la poesía épica:
 - La representación de Santa Inés en Libro de la Vida y Milagros de S. Inés con otras varias obras a lo Divino (1611) de Álvaro de Hinojosa y Carvajal.
 - La representación de Santa Teresa de Ávila en la Amaçona Cristiana (1619) de Bartolomé de Segura y/o en El Cavallero de Ávila. Por la Santa Madre Teresa de Jesús (1623) por Juan Bautista Felices de Caceres.
 - La representación de Juana de la Cruz (1481-1534), abadesa del monasterio Cubas de la Sagra, en Los Triunfos de la Beata Soror Juana de la Cruz (1621) de Alonso Jerónimo de Salas Barbadillo.
- Mujeres en la escena: la representación de santas o heroínas en el teatro:
 - La representación de Santa Teresa de Jesús en la comedia Santa Teresa de Jesús de Lope de Vega
 - La representación de Juana de la Cruz (1481-1534), abadesa del monasterio de terciarias franciscanas en Cubas de la Sagra, en La Luna de la Sagra y vida de Santa Juana de la Cruz (1665) de Don Francisco de Bernardo de Quirós.
 - La representación de Eulalia de Mérida (292-304), santa cristiana que padeció el martirio en la ciudad antigua de Augusta Emerita (actualmente Mérida), en Santa Olalla de Mérida (1665) de Don Francisco González de Bustos.
 - ... (la lista de este tipo de comedias es muy larga: siempre se pueden sugerir otras comedias)

- La figura del negro:
 - En el teatro del siglo XVII, se observa la dignificación del negro literario, que deja de ser un personaje exclusivamente cómico y se convierte en una figura culta y noble: El negro del mejor amo (Mira de Amescua), El negro más prodigioso (Juan Bautista Diamante), El prodigio de Etiopía (Lope de Vega), Juan Latino (Jiménez de Enciso), El santo negro Rosambuco (Lope de Vega), Virtudes vences señales (Vélez de Guevara), ...
- Porosidad genérica: la tensión entre épica, lírica y prosa:
 - En los años sesenta del siglo XVI, Juan Mal de Lara escribió dos largos poemas narrativos que dejó manuscritos: Hércules animoso y La Psyche. A diferencia del primero, La Psyche está dirigida a una mujer (la Infanta Juana de Austria) y escrita en tercetos (en vez de octavas reales). ¿Cómo afectan el cambio de tema y dedicatoria el tratamiento poético de un tema mitológico? ¿Cómo se reescribe el mito teniendo en cuenta la perspectiva masculina/femenina de la audiencia?
 - La Grandeza Mexicana (1604) del poeta Bernardo de Balbuena es lo que se denomina una 'épica urbana'. Pero, ¿en qué consiste este subgénero y cómo se diferencia de la épica, como El Bernardo o Victoria de Roncesvalles (1624) del mismo autor? Se puede investigar el concepto de la épica urbana a partir de otras obras, como Fiestas que la Insigne Ciudad de Valencia ha hecho por la beatificación del Santo Fray Luís Betrán (1608) y Fiestas Nupciales que la Ciudad y Reino de Valencia han hecho al felicísimo casamiento de Felipe III (1599), ambas escritas por Gaspar de Aguilar, o cualquier poema (narrativo) que relata la celebración de algún evento particular desde la perspectiva de las fiestas en una ciudad.
 - Se publicó en 1756 el Poema historial de la prodigiosa vida del gran patriarca Santo Domingo de Guzmán de María Isabel de San Antonino. Está escrito en romance heroico y no tiene división en cantos. ¿Cómo se posiciona la autora en la tradición épica? ¿En qué aspectos se diferencia de la historia y/o cómo se inclina a la lírica?

Prof. dr. Renata Enghels

Prof. dr. Marlies Jansegers

Dr. Pedro Sena Lino

Onderzoeksgebied Spaanse en Portugese Taalkunde

Het scriptieonderwerp wordt bepaald in overleg met de docent. Enkele opties:

-Procesos de gramaticalización, de formación de estructuras/construcciones

- la variación y competencia entre dos estructuras alternativas: descripción en un corpus sincrónico y estudio de evolución histórica. El caso de considerar a alguien algo vs. considerar algo/ a alguien como algo; "the changing functions of competing forms" cf. estudio similar para el inglés por Hendrik Desmet

-El desarrollo histórico y la creación de marcadores (p.ej. claro, guapo, nada,...)

- el uso y la evolución del marcador pragmático digo
- La creación de los marcadores de disculpa *lo siento* y *lo lamenta*. el caso de *lo siento* es particularmente interesante, puesto que deriva de un verbo de percepción en latín (SENTĪRE), que no tenía un significado de disculpa o arrepentimiento en su semántica original. De ahí que surge la pregunta de saber cómo este significado se va forjando con el paso del tiempo hasta convertirse hoy día en un marcador de disculpa en el español actual.

-la evolución del uso de ser/estar, y más particularmente la neutralización de la variación entre ambas formas

-De la petición de disculpas a la contraargumentación: la gramaticalización de 'perdón' como marcador de disculpa

- Si bien el acto de pedir disculpas siempre ha existido, existen importantes diferencias cronológicas. Hoy día, el español dispone de una amplia gama de marcadores de disculpa que sirven todos el mismo propósito de expresar arrepentimiento o disculpa. Sin embargo, hoy día, el sustantivo perdón no solo desempeña un papel crucial como un operador relacional de disculpas destinado a reparar daño causado a la imagen social del receptor, con el paso del tiempo, también ha adquirido valores procedimentales vinculados a la función metadiscursiva de

formulación del discurso (reformulación, ilación), a la dimensión argumentativa (introducción de actos de habla disintéticos) y a la regulación de la alternancia de turnos de habla. El objetivo de este estudio es trazar este proceso de gramaticalización desde un verbo pleno en latín *perdonare* hacia el marcador actual.

-Voor Portugese en/of Vergelijkende Ibero-Romaanse taalkunde: na overleg met de docenten.

DIVERSE TALEN

Prof. dr. Els De Paementier

Onderzoeksgebieden: documentaire (administratief-bestuurlijke) schrijf- en schriftpraktijken in de Zuidelijke Nederlanden tijdens de middeleeuwen (12de - 15de eeuw); hulpwetenschappen: diplomatiek (oorkonden), paleografie, sigillografie; vrouwengeschiedenis en genderstudies (middeleeuwen); politieke geschiedenis (12de-14de eeuw).

Oorkondings- en documentaire schriftpraktijken in kerkelijke en wereldlijke milieus

- Materiële organisatie en productie van een kloosterscriptorium in de Nederlanden in de volle en late middeleeuwen.
- Studie van het oorkondewezen en administratieve geheugen van een abdij of kapittel.
- Processen van uniformisering en documentaire kennisuitwisseling binnen wereldlijke en religieuze redactiecentra (*Urkundenlandschaften*).
- Oorkonding en communicatie van landelijke schepenbanken in Vlaanderen in de 13de eeuw (ontstaan, personeel, *scriptio*, formulering, zegels, taalgebruik).
- Mobiliteit van klerken, scribenten en kanselarijmedewerkers, kennisuitwisseling en netwerking tussen administratieve schrijfcentra.
- Opkomst van de volkstaal als administratieve taal.
- Oraliteit en performance in middeleeuwse documentaire bronnen.
- De verspreiding van het cursiefschrift in middeleeuwse documentaire bronnen.
- De organisatie van de oorkondeproductie vanuit de pauselijke en koninklijke kanselarijen voor bestemmelingen in het graafschap Vlaanderen (o.b.v. DiBe).

Prof. dr. Jeroen Deploige

Onderzoeksgebieden: sociaal-culturele geschiedenis en historische antropologie van de volle middeleeuwen, religieuze geschiedenis van de volle en late middeleeuwen, gender, digital humanities, erfgoedprojecten, publieksgeschiedenis.

Onderwerpen gerelateerd aan lopende en recent afgeronde onderzoeksprojecten:

Sociale identiteit in de vroegste stedelijke gemeenschappen uit de volle middeleeuwen

- Vergelijkend onderzoek naar de vroegste vrijheden en vredes van steden en kleinere gemeenschappen in de Nederlanden.
- Discoursanalytisch onderzoek naar de uitdrukking van broederschaps- en gemeenschapsvormende idealen in sociaal-economische bronnen uit de volle en late middeleeuwen.
- Reliekcultussen en lekendevotie in stedelijke contexten.
- De representatie van de fenomenen stad/stedeling/handel/industrie in volkstalige fictieliteratuur uit de volle middeleeuwen (ridderromans, gedichten, boerden, zedenspiegels...).
- Stedelijke oorsprongsmythen uit de twaalfde en dertiende eeuw.

De sacralisering van het ridderschap

- *Violentia*: de evolutie van het discours over geweld in de hagiografie van de volle middeleeuwen (gerelateerd aan de Godsvredebeweging).
- De rol van de beeldvorming rond Jeruzalem in de context van elfde-eeuws pelgrimage o.b.v. van narratieve en diplomatische bronnen.
- Kruisvaarders door de ogen van Arabische geschiedschrijvers (o.b.v. vertaalde kronieken).

- Historisch-narratologische analyse van fictieliteratuur in de volle middeleeuwen met het oog op de studie van mens- en wereldbeeld in de hoofse cultuur (incl. gender).
- Ridderschap en emotie: vergelijkend onderzoek in verschillende bronnenggenres.

Ascetisme en peniteniële cultuur in laatmiddeleeuwse (semi-)religieuze gemeenschappen

- Leescultuur en innerlijk leven in een specifieke gemeenschap van begijnen, tertiariissen of begarden.
- Vergelijkend onderzoek naar begijnenregels in de late middeleeuwen.
- Cultuurhistorisch onderzoek naar de flagellanten in de Nederlanden.
- Analyse van de wijze waarop laatmiddeleeuwse predikers verschillende sociale groepen via Middelnederlandse preken trachtten te bereiken.

Diplomata Belgica: databank van alle oorkonden uit de Zuidelijke Nederlanden voor 1250

- Onderzoek naar de religieuze, commerciële en militaire relaties tussen Vlaanderen en Engeland voor 1250 o.b.v. de digitale oorkondecollectie *Diplomata Belgica*.
- Onderzoek naar conflictpatronen tijdens de volle middeleeuwen o.b.v. de digitale oorkondecollectie *Diplomata Belgica*.
- Taal en sociale emancipatie. Thematische typologie van het gebruik van volkstalen in de oorkondingspraktijk voor 1250 (o.b.v. de oorkondecollectie *Diplomata Belgica*).
- Analyse van de betrokkenheid van verschillende sociale groepen in de oorkondingspraktijk van de volle middeleeuwen.

Losse onderwerpen:

- De sociaaleconomische en cultuurhistorische rol van conversen bij de cisterciënzers, bestudeerd o.b.v. van normatieve en narratieve bronnen.
- De omgang met natuurlijke hulpbronnen in verhalende bronnen (bossen, water, grondstoffen etc.)
- Discoursanalytisch onderzoek naar het belang van 'arbeid/werk' in de constructie van middeleeuwse genderidentiteiten (profaan en religieus).
- De relatie tussen kosmologie en geschiedenis in het *Liber Floridus* van Lambert van St.-Omaars.
- De mentale en geografische horizon van een één of enkele specifieke kroniekschrijvers (o.b.v. een selectie uit het repertorium *Narrative Sources*).
- Heiligenverering en hagiografie tijdens de volle middeleeuwen (tal van onderwerpen mogelijk o.b.v. voorkeur voor specifieke personages, regio's, thema's).

In samenwerking met erfgoedpartners (het opnemen van een stage publieksgeschiedenis in het verlengde van de thematiek of methode van de scriptie wordt aangemoedigd):

***Pirenne Consortium for Medieval Studies* (Stefan Meysman)**

- Analyse van de relatie tussen state-of-the-art onderzoek in de mediëvistiek en publiekswerking in Vlaamse erfgoedinstellingen met middeleeuwse collecties/patrimonium.

***Abdijmuseum Ten Duinen, Koksijde* (Jan Van Acker)**

- Archiefzorg in de Duinenabdij omstreeks 1370.
- 14de-eeuwse brandstofvoorziening in Ten Duinen.
- Carrière maken in en buiten de abdij? Prosopografisch onderzoek op monniken en lekenbroeders van Ten Duinen ca. 1350-ca. 1457.
- Testamenten in het archief van Ten Duinen-Ter Doest in het Grootseminarie Brugge tot ca. 1450.
- Kalenders in de Duinenhandschriften.

***Monumentale Kerken Antwerpen vzw (MKA)* (Tonia Dhaese)**

- Vergelijkend onderzoek naar de wijze waarop een breed publiek kennis maakt met geschiedenis via de publieksontsluiting van kerkelijk erfgoed (m.m.v. Anne-Laure Van Bruaene)

Ook eigen voorstellen welkom.

Prof. dr. Anne-Laure Van Bruaene

Onderzoeksgebied: cultuurgeschiedenis van de vroegmoderne tijd (stadscultuur, de reformatie en de contrareformatie, de politieke cultuur van de Nederlandse Opstand, gilden en broederschappen, de sociale context van religie, kunst en literatuur).

Mogelijke onderwerpen:

- Gedrukte propaganda: repertoriëring en analyse van pamfletten en vlugschriften in de Nederlanden gedrukt, 1473-1520.
- Feestcultuur in Vlaanderen: analyse van de presentwijnen in de stadsrekeningen van kleine Vlaamse stadjes (15e-17e eeuw).
- Stedelijke iconografie: analyse en contextualisering van stadszichten
- Publieke cultuur in Antwerpen: analyse van de verhouding tussen rituelen en hun representaties in prenten
- Stedelijke parochiekerken als instelling, fysieke ruimte en sociale ruimte (15e-17e eeuw):
 - prosopografie van kerkmeesters en kapelannen;
 - de verbouwing van parochiekerken en de relatie met veranderende devotiepraktijken;
 - parochiale armenzorg.
- De verhouding van de stad Gent tot de bedelorden in de zestiende eeuw.
- Katholieke media in de vroegmoderne tijd:
 - de devotie van de Rozenkrans in de Zuidelijke Nederlanden (analyse van drukken, schilderijen, materiële objecten, broederschappen...);
 - de devotie van OLV van de Zeven Weeën na 1520 (analyse van drukken, schilderijen, broederschappen ...).
- De Gentse drukker Joos Lambrecht (1491-1556/57): biografie en cultureel netwerk.
- De afwezige vorst: de participatie van Filips II aan publieke rituelen in de Nederlanden.
- Spanjaarden in Gent: de verhouding tussen de lokale bevolking en de Spaanse soldaten in Gent na 1567 (o.a. op basis van de kroniek van Marcus van Vaernewijck).
- Antiklerikalisme in de zestiende eeuw: analyse van gedrukte teksten, toneelstukken, prenten etc.
- De kracht van het woord: een vergelijking van de rol van prekers (katholiek en protestants) in een aantal steden zoals Gent, Brugge, Brussel, Antwerpen ...
- De pamflettenoorlog in Gent, 1560-1600: analyse van tekst en context.
- Calvinistische Republieken:
 - bepaalde aspecten van de Calvinistische Republieken in Vlaanderen zoals de houding van het stadsbestuur, de rol van de stedelijke corporaties, het belang van publieke rituelen, de uitbouw van onderwijs en armenzorg, de relatie met de ballingengemeenschappen ...;
 - de familie Hembyze (bronnen o.a. in Stadsarchief Oudenaarde).
- De Beschermers der Nederlanden: een vergelijking van de stedelijke strategieën in de plechtige intreden van Willem van Oranje in Brussel, Gent en Amsterdam.
- Katholieke restauratie in de Vlaamse steden:
 - het herstel van de lekendevotie na 1584 (analyse (her)oprichting broederschappen en devotiepraktijken gilden);
 - de herinrichting van een parochiekerk (voornamelijk op basis van kerkrekeningen).
- De verbeelding aan de macht: de Gentse kroniek van Gillis de Vooght (begin 17e eeuw).
- Visuele representatiestrategieën van vroegmoderne corporaties: een analyse van altaarstukken, groepsportretten, broederschapskapellen etc.
- Broederschappen, rederijderskamers en schuttersgilden in de zeventiende en achttiende eeuw:
 - detailstudie van één corporatie op basis van rekeningen, ledenlijsten etc.
- Vieringen van religieuzen in de zeventiende en achttiende eeuw (op basis van gedrukte programma's).
- De feniks herrijst: het herleven van de rederijderscultuur aan het begin van de achttiende eeuw.
- Jubileum voor een heilige: het jubileumfeest voor de Heilige Macharius in Gent in 1767 (analyse van context, organisatie en iconografisch programma).
- Prosopografie van de Gentse karmelieten in de achttiende eeuw.
- Historisch toneel: toneelstukken over de Nederlandse Opstand in de negentiende eeuw.

- Scripties die aansluiten bij de thema's van het college "Historische Antropologie": mannelijkheid, drinkcultuur, dieren

Praktische informatie

De facultaire ombudsman voor de talenrichtingen:

Prof. dr. Renata Enghels

De studietrajectbegeleidster voor de talenrichtingen:

Stefanie De Sloovere – Stefanie.DeSloovere@ugent.be

Elektronische bronnen:

De webstek van de universiteit:

<http://www.UGent.be>

De studiekiezer (met lesroosters):

<https://studiekiezer.ugent.be/>

De centrale bibliotheek:

<http://lib.UGent.be/>

De webstek van de opleiding Historische Taal- en Letterkunde

<http://www.htl.UGent.be>

De elektronische leeromgeving van de universiteit:

<https://ufora.ugent.be/>

De elektronische leeromgeving voor schrijfvaardigheid van de opleiding T&L:

<http://www.schrijven.ugent.be>

Advies over:

[Taaladvies en -ondersteuning — Studentenportaal — Universiteit Gent](#)

Praktische tips bij onderzoek:

<https://onderzoektips.ugent.be>